

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre ..... 24 korona.
 Egy hónapra ..... 2 korona.
VIDÉKEN:
 Egy évre ..... 28 korona.
 Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.
HIRDETÉSEK:
 6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
 minden következőnél 16 fillér.
 Nyilatkozat sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
 Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Kedd, szeptember 4.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Régi dal . . .**
- Darányi miniszter Erdélyben.**
- A kínai háború.**
- A fekete halál Angliában.**
- A könyvelő úr szerelme.**
- Dankó Pista Aradon.**
- Öngyilkosság a Baross-parkban.**
- Mosonyi Károly — zongoramester.**
- Leégett nyaraló.**
- Veszedelem a levegőben.**
- A görög nyelv miatt.**
- Fixessünk több adót.**
- Tárcsa: Gyermekhistória.** Irta: Ujlaki Antal.
- Csarnok: Néra.** Irta: Koncz Ákos.

Régi dal . . .

Arad, szeptember 3.

Mintha már meg is szoktuk volna, hogy Arad városa fejlődésében sohasem kap felülről mozgó erőt, mintha már meglepő csodaszámba menne, ha fent a központban egy-egy barátságos tekintet vetnének mireánk is. Valahányszor arról volt szó, hogy valami intézmény a vidéken központot nyerjen, akkor majd földrajzi, majd kulturmissziói szempontból rendesen kiestünk a kalkulációból és vizsgálatul soha nem kaptunk mást, mint azt a jelszót, hogy: kaparj kurta néked is jut!

Visszaemlékezünk még mindannyian arra, hogy a mikor az igazságügyi poli-

tika a királyi tábla decentralizációját törvénybe beiktatta, mi részünkről mindent megtettünk arra nézve, hogy városunk egy tábla székhelye legyen. Óhajátunkat támogatták a legerősebb és legnyomósabb indokok és bizva ez erős argumentumokba, a legjobb kilátással néztünk a tábla decentralizációja elé és hogy mi volt az eredmény, azt ezuttal bővebben tárgyalni fölösleges.

Beosztottak bennünket Nagyváradra, a legtávolabb eső kerületbe. De kaptunk rekompenciációt, mert belátták oda fönt, hogy ez a beosztás mégis csak igazságtalan és nehézkes. Mi volt a rekompenciáció, melyet akkori képviselőnk nagy garrral kijárt? Az, hogy kaptuk a *táblás vonatot*, mely reggel öt órakor indul innen, és fél tizkor ér Váradra, onnan pedig négy órakor délután visszajő és ide érkezik este kilencz órára. És ez vivmány volt, nagy előzékenység az akkori igazságügyi kormány részéről.

Most ismét ilyenforma negligálásban részesülünk, mert ismét arra a keserű tapasztalatra jutunk, hogy oda fönt nincs számunkra gondoskodás, mostoha-gyermekei voltunk és maradunk azon hatalmasoknak, akik új állami hivatalok elhelyezésénél döntő szóval és befolyással bírnak.

Arról van ugyanis szó, hogy az *állategészségügy* államosítása kimondatott. Fölállítják az állami állategészségügyi kerületeket és ebből Arad kimaradt, de Po-

zsony, Temesvár, Nagyvárad, Kassa, Kolozsvár megkapta.

És mi történik mivelünk? Beosztanak bennünket bizonyára Nagyváradra, mert arra visz már egy táblás vonat; de valószínűbbnek látszik, hogy beosztanak bennünket Temesvárra. És mi lesz a rekompenciáció? Kapunk Temesvárra egy *állategészségügyi vonatot*!

De nem rekriminálunk és nem teszünk szemrehányást magunknak, hogy talán nem voltunk elég szemesek, hogy nem jártunk a képviselőnk vagy az intéző körök nyakára. Mert ha tettük volna, akkor sem lett volna sikeres az eredmény. — Meg voltunk a királyi tábla nélkül, meg leszünk az állategészségügyi kerület központja nélkül is.

A mi városunk fejlődött eddig is a saját erejéből, fejlődni fog ezután is. De legalább megvan Aradváros polgárságának az a lélekemelő tudata és meggyőződése, hogy a mi lett, az *saját erejéből lett*. Már pedig erősek, nagyok lettünk, a mondva csinált nagy vidéki központok hozzánk jönnek tanulni, bennünket utánoznak. Az ilyen megligálások bennünket ne zavarjanak a tökéletesedés nagy munkájában. Nem is azért hoztuk fel mindezeket, hogy panaszkodjunk, csak jellemzésül akartuk felémlelni ez alkalomból is, hogy amit Budapestről intéz a nagy urak keze, abból Arad ne várjon soha egy szemernyit se. △

TÁRCZA.

Gyermekhistória.

Irta: Ujlaki Antal.

Csendes éjjeleken, a lelenczházban, ahol harmincz szegény gyermeket neveltek a város költségén, Gyuri, az öngyilkos pénztárnok árvája meséket mondott egy hirhedt rablógyilkos fiának, az ötéves Tojás Pistának, aki legvirgonczabb, de legmakranczosabb is volt a különben nyájas kis-világ ártatlan lakosai közt.

Pista addig hallgatta a mesét, amíg lera-gadtak pillái, reggel mégis legkorábban ébredt s ilyenkor fölcspikkedtette alvó társait; Gyurit sem kimélte. Mikor pedig ráadták a szürke ruhát és a kék kötöt, azonnal kiszaladt a folyosóra, a kis leányok gurultak a teremben, mert félték Tojás Pistától.

A kis verekedő megrugdosta az ajtót:

— Ugy-e félték?

— Nem.

— Akkor gyertek ki.

A kis leányok összebujtak, tanácskoztak, végre megegyeztek, hogy a két legerősebb, Csütörtöki Róza és Kis Julcsa, kimennek és ártalmatlanná teszik Tojás Pistát.

A zajra előbujt a lelenczház főkötös Cerberusa is, a dajka. Először nagyot ásított, azután félig jóságos tekintetét fontoskodva irányította a kissé nyitott ajtóra.

— Mi az már megint?
 — A leányok bántanak, — mondá elnyujtott gonosz hangon Tojás Pista.

— Ki bánt téged?

— Csütörtöki Róza.

— Hol bántott?

— Itt, — mondá és a feje közepére mutatott.

A dajka csóváltgatta fejét, miközben a vállát vonogatta és összszezsapta csontos kezét, a másik pillanatban széttárta, hevesen magához ölelte a makranczos gyereket s számtalanszor összezsókolta pirosas kerek arcát és kopasz fejét.

— Dajka néni, eresszen!

Az pedig még hevesebben nyalta-falta.

— Eresszen, ha mondom, mert én karmolok.

— Kit karmolsz meg, te görcs, te bab szem Jankó, te kis semmi, te minden.

— Ha nem ereszt sikitok . . .

Tojás Pista kézzel-lábbal erőlködött kiszabadulni a dajka karjai közül, miközben nagy harag vöröslött kis arcán s szeme villogott.

Dühében megrugta dajkáját, hirtelen kiszabadult, nyulsebeseen rohant a leányok terme felé, az ajtón éppen akkor bujt elő a két kis hős leány. Tojás Pistát a dajka ellenállása annyira feldühösítette, hogy most nagyon is verekedő kedvében volt, rávetette magát Csütörtöki Rózára, hajánál fogva rántotta földre,

először nagyot csipett az arcán, azután megrugta és ráköpött.

Csütörtöki Róza némán tűrte; egy darabig a földön maradt, de mikor felkelt, elpityeredett; Tojás Pista még fenyegette, csak hogy a dajka már magához tért a rugási fájdalomtól, erős kézzel megragadta karját s belökte a fiuk szobájába.

Csütörtöki Róza belebetegedett a verésbe. Dél előtt büntetésből nem volt játék, a leányok és fiuk sűrűn beülték az alacsony padokat, az igazgató szokatlan szigorú hangon prédikált arról, hogy a gyermekek engedetlenségét hogy megbünteti az Isten, aki vigyázó szemmel örködik nemcsak a tettekre, de belát minden ember lelkébe is!

Tojás Pista nagyokat ásított, roppant untatta a prédikáció s jobb szeretett volna a játszó szobába, vagy az udvarra szaladni.

Dél felé az elfogadó szoba megtelt asszonyokkal. A nőegyleti tagok, engedve emberbaráti érzelmeiknek, mely koronként éppen úgy megrohanja a legközönségesebb teremést is, mint a harag, fájdalom, vagy más érzet, felkeresték a lelenczház kedves kis világát. A gyermekek kikandikáltak az ajtón, ismerték már a látogatókat; tudták, kinek ki a kedvence. Bebe kiáltottak:

— Jenő, itt a néni!

— Giza, magának újra tukjot hoztak.

Tizenkét óra előtt az elfogadó szoba két szárnyas ajtaja megnyit s egymás he-

POLITIKAI HIREK.

A fuvardijak. Azok, akik a küszöbön álló új választások hírével szeretik riasztani a politikusokat, erre most új okot találhatnak. A belügyminisztérium jóváhagyta a választási fuvardijakra vonatkozólag alkotott megyei szabályrendeleteket, a melyek a mostani országgyűlés berekesztését követő naptól számított három évig érvényesek. A kérvénnyel megtámadott választások fölötti kuriai bíráskodásról szóló törvény, a melyet több más intézkedése miatt is, a melyek a bíráskodást nem érintik, joggal neveznek új választási törvénynek, leglényegesebb intézkedésében csak a mostani országgyűlés feloszlása után lép életbe. De ezek az új intézkedések előkészítve maradtak s így az országgyűlés hirtelen feloszlásáról szó se lehetett. A választási fuvardijakra vonatkozó megyei szabályrendeleteket tudvalegőleg a kormány a tavasszal visszautasította, mert némely vármegye szemérmetlenül magas összegben állapította meg azokat. A módosított szabályrendeleteket május végéig kellett felterjeszteni. A belügyminisztérium már átvizsgálta ezeket s jóváhagyva visszaküldte a vármegyékhez, úgy, hogy az őszi közgyűléseken kihirdethetik ezeket s ezzel az utolsó akadálya az országgyűlés feloszlásának el van háritva. Azért korántse kell hinni, hogy a kormány azért küldte le s megyékhez a jóváhagyott szabályrendeleteket, mert fel akarja oszlatni az országgyűlést, hanem csupán azért, mert elkészült a munkával.

Darányi miniszter Erdélyben.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 3.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter tegnap, vasárnap reggel Kolozsvárról Aranyos-Gyèresre utazott s onnan **Bethlen Géza** gróf, **Torda-Aranyos vármegye főispánja**, **Betegh** alispán és többek társaságában kocsira ülve, részletesen megtekintette az általa telepítési célokra megvásárolt detreheimi birtokot, nemkülönben Alsó- és Felső-Detreheim községeket s a helyszínén kijelölte azt a helyet, amelyre a telepes házak épülni fognak s amely alkalmas lesz arra, hogy a két községet egybekapcsolja. A miniszter továbbá az iránt is rendelkezett, hogy nagyobb mérvű befásítások történjenek. A

detreheimi birtok telepítési célokra minden irányban kiválólag alkalmasnak találtatott.

A miniszter Detreheimről Székely-Kocsárdon át **Béldi Akos** gróf, Kolozs-megye főispánja, **Lázár István** gróf alispán és mások kíséretében Nagy-Sármásra utazott s ezen állami telepet a legbehatóbban megtekintette. A miniszter személyesen érintkezett a telepesekkel s kívánságaikat nemcsak hogy meghallgatta, hanem a telepesek közül többeket házukban is felkeresett.

Meglátogatta továbbá az óvodát, az állami iskolát, az amerikai szőlőtelepet, a szederfaiskolát stb. s véglegesen megállapította a helyszínén a még a jelen év folyamán építendő református templom helyét. Minthogy a miniszter azt találta, hogy az új telepesek az első évben bizonyos kiméletet igényelnek, a négy évre megállapított épület-törlesztési részleteket nyolcz évre toltta ki.

Új telepesekül a miniszter intézkedése folytán leginkább székelyeket vettek fel, még pedig oly kikötéssel, hogy bizonyos vagyoni képesítést tartoznak kimutatni. A miniszternek ez az intézkedése a gyakorlatban is teljesen célszerűnek bizonyult. A miniszter az éjjelt a kolozs-karsi állomáson töltötte, a honnan ma reggel folytatta tanulmányutját.

TÁVIRATOK.

Új titkos tanácsosok.

Bécs, szeptember 3. (Saj. tud. táv.) **Call** báró, **Giovanelli** és **Pietak** osztrák miniszterek, a kiket a király nemrég nevezett ki titkos tanácsosokká, ma délelőtt tették le az esküt ő felsége színe előtt **Goluchovsky** gróf külügyminiszter és **Abensperg-Traun** gróf főkamrás közreműködésével.

A transzváli háború.

London, szeptember 3. (Saj. tud. táv.) A lapok jelentése szerint **Roberts** lord szombaton Belfastban proklamációt bocsátott ki, a melyben Transzvált formálisan anektálja.

Fokváros, szeptember 3. (Saj. tud. táv.) **Plumer** ezredest tegnap reggel kiküldték,

hogy a Pinnaar-Rivertől keletre lévő pretóriai csapatokat elűzze, a mi hosszas harc után sikerült is neki. **Plumer** 25 burt fogott el és 90 Martini-puskát, 1000 larmot és 31 szekeret ejtett zsákmányul.

Pretória, szept. 3. (Saj. tud. távirata.) (Reuter). Kémek elpusztították a vasutat a klipriveri állomás mellett és fölgyújtottak egy 28 kocsiból álló vonatot. A pretóriai burgherek mind úgy vélekednek, hogy a háborúnak nemsokára vége lesz. Azt mondják, hogy ha az angoloknak sikerül a Delagoa-öböl felé vivő vasutat hatalmukba keríteniök, a burok kénytelenek lesznek visszavonulni Bushfeldt egészségtelen, mocsaras vidékére.

Badfontein, szept. 3. (Saj. tud. táv.) **Buller** tábornok tegnap a lydenburgi uton 14 mérföldnyire haladt előre és átkelt a Krokodilus-folyón. A burok összevonják haderejüket a Krokodilus-hegyek között, a hol a karolinai és ermelői kommandókon kívül valamennyi csapatuk együtt van.

Román ügyek.

Bukarest, szept. 3. (Saj. tud. táv.) A hivatalos lap **Mihajleano** meggyilkolása ügyében hat bírói végzést közöl, a melyek **Srafov Borist**, **Kovacsev Vladimirt**, **Davodot**, **Ikonanov-ot**, **Trolev-et** és **Burlakov Sándort** mint bűntársakat vizsgálóbíró elé idézi. Minthogy a nevezettek nincsenek a hatóságok hatalmában, in contumaciam fogják őket elítélni.

Kiutasított képviselő.

Marseille, szept. 3. (Saj. tud. táv.) **Morgari** olasz képviselőt kiutasították, mert honfitársait sztrájkra bujtogatta.

Vasuti szerencsétlenség.

New-York, szeptember 3. (Saj. tud. táv.) A Philadelphia and Reading Railroad nevű vasuton tegnap egy kirándulókkal telt személyvonat a halfieldi állomásnál egy tehervonatba ütközött, a mely teljesen összezúzódott. Tizenöt ember életét veszítette és mintegy negyven megsebesült.

gyin-hátán gurultak be a gyermekek, mindenki az ismerőséhez vagy a hozzátartozójához szaladt.

Nem jöttek üres kézzel a látogatók: az uri nők rózsaszínű papirosba göngyölt cukrociskákat osztogattak; a mamák fazékból, vagy kendőből szedték elő az enniat, melyet türelmetlen mohósággal lestek a kiscikék.

Akiről elfelejtkeztek, irigy szemmel nézte, hogy tömik a társát. A dada pedig duruzsolt, óhozott és bosszus pillantásokat vetett az igazgatónőre.

Szóba került a Tojás Pista gonosz tette is. Az elnöknő megszólította.

— Hogy hívnak?

— Pista.

— Micsoda Pista?

A fiu daczosan az üres cukor-skatulyára nézett.

— Ahogy engem Fehér Kálmánnának hívnak, úgy téged is hívnak valami Pistának.

Egy vézna, sárga arcú gyermek fülébe sugta:

— Kérjen tőle tukjot.

— Jenő azt mondta, adjon tukjot.

Az egyik ülőhelyről feketeruhás fiatalasszony kelt fel. Buskomoly, halvány arccal megállt az elnöknő előtt, nagyon nyomhatta valami a szívét, mert alig birt szóhoz jutni.

— Ne adjon neki cukrot, nagyságos asszonyom. Én vagyok a mamája annak a Csütörtöki Rózának, akit ez a fiu betegre vert...

Hangja megszakadt. De némán is beszélt, panaszkodott az anya fájdalmas arca és szomorúsága szétáradt az egész teremben, a nagy csendben elszorultak a kis gyermekszívek, maga Tojás Pista is megrémült.

Megtörtént évek óta először, hogy az egyik kis bennlakos megverte a másikat e miatt a leleczházban nagyon fel voltak zavarva a kedélyek, az igazgatónő aznap nem ebédelt, a dajka visszavonult a pitvar sut felőli oldalára és imádságot mormogott, Tojás Pista, bár rémült arccal, de daczosan üldögélt kis székén.

Estefelé azt mondta a dajkának.

— Azért mégis csak kapni fogok tukjot.

— Kitől?

— Attól a feketeruhás nénitől.

— Megigérte?

— Az ajtónál magához huzott, megszorította a vállamat; azt mondtam, eressen el, mert olyan nagyot ordítok... Arra eleresztett. Féltem a feketeruhás nénitől, el akartam szaladni, mire ő azt mondta, ha megigérem, hogy nem bántom Csütörtöki Rózát, akkor valahányszor eljön, sok cukrot hoz.

— Megigérted?

— Megigérttem, de azt mondtam, Csütörtöki Róza is megette egyszer az én mézeskalácsomat; a feketeruhás néni erre megigérte, hogy mézeskalácsot is hoz.

Két hét múlva szétfutott a hír a leleczházban, hogy Tojás Pistát elviszik.

Senki sem örült, hogy megszabadulnak a makranczos fiutól, még a gyerekek is sajnálták, a növendékek különösen, mert ha őt elviszik, ki-

vel tüntetnek a képesítő vizsgán. A kis szilvماغ maga dicsekedett vele.

— Itt volt az én nagymamám, és azt mondta, hogy nagy vagyok már, elviszen. Holnap leteszem a szürke ruhát meg a kék kötöt.

Némán álltak körülötte a gyermekek, titkos irigységgel eltelve, különösen másnap, mikor Tojás Pista vadonat új ruhában megjelent, félrekapott vadász sipkában, egyik kezében ostort pattogatott, másik kezében egy skatuja játék volt.

A dajka majd feltalta szemével a kis kedvencét, ahogy meglátta, hogy buvik ki a szürke ruhából s olyan csárdásan felöltözött, mint valami urfi.

A gyermekek felé nyújtották a kis kacsóikat.

— Addon játékot.

— Nem adok!

— Adda azt a füttyölőt, — esengett egy piczi száj.

— Nem adom!

Büszkén végignézett az apróságon s megpattogatta ostorát. Az igazgatónő e perczen megjelent a küszöbön.

— Nénikém már megyek!

Az igazgatónő szeliden nézett rá:

— Te már nagy vagy, de azért először csak kis tanuló és aztán kis mesterember lesz belőled... Ha mindig jó leszel, akkor szeretni fog az Isten.

Tojás Pista, fontosságának érzetében, elbizakodottan mozgolódott a gyerekség közt, fenyegetően csapkodott ostorával. Sok kis kéz kö-

A kínai háború.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 3.

A nagyhatalmak Oroszország ismert javaslatát, úgy látszik, elfogadják. Egyedül Németország foglal el ellentétes pozíciót. A német császár, hír szerint kijelentette, hogy ha a nemzetközi csapatok mind kivonulnának is Kinából, Németország tovább folytatja a megkezdett akciót, még ha összes haderejét mozgósítani is kellene.

A nemzetközi csapatokról egyébként furcsa hírek jönnek, melyek ha megerősítést nyernek, igen furcsa világot vetnek a barbár Kína előtt a civilizált Európára. Egy Brüsszelbe érkezett távirat szerint, a nemzetközi csapatok rabolva garázdálkodnak Pekingben, s a városban több helyen gyújtogatnak.

Sanghai, szeptember 3.

Nankingi jelentések szerint a rizstermés az ottani szárazság miatt nagyon gyöngye volt. Az ott lakó idegeneket zaklatják, az angol konzult sértegetik. Az izgatottság újabb idegen csapatok partraszállása miatt még inkább növekedett. Li-Hung-Csang tegnap reggel meglátogatta a francia konzult és hosszasan tárgyalt vele.

Berlin, szeptember 3.

Li-Hung-Csangtól ide állítólag távirat érkezett, mely a béketárgyalások gyors megkezdésébe helyez minden reményt.

Berlin, szeptember 3.

A német császár tiszti körben kijelentette, hogy *semmiesetre sem adja fel Pekinget. Szándéka mellett megmarad akkor is, ha egész hadseregét kellene mozgósítania.*

London, szeptember 3.

A Central News berlini tudósítása szerint Németország elvetette Oroszországnak a hadseregek kivonására vonatkozó ajánlatát. Ezzel ellentétben azt indítványozza, hogy

nyöröge nyult feléje, ő pedig hurráht kiáltott szilaj örömeiben.

Az egyik boltzat előtt felüint előttük egy kis feketeruhás leány sovány és halvány arcza, aki olyan pisze, mint Csütörtöki Róza. Egy-két leány odaszólt:

— Hát nem haltál meg, — Csütörtöki Róza?!

Tojás Pista hirtelen megállt, nagyot csapott ostorával s azután egy ugrással a pisze előtt termett.

— Azt mondta mamád, ha nem bántalak, cukrot hoz; egy ujjal sem nyultam hozzád, mégsem kaptam semmit. A te anyád megcsalt engem.

Dühösen forgatta szeméit, miközben szüntelenül pattogatta ostorát.

Csütörtöki Róza szeméi könnyekkel teltek meg s halkán szólt:

— Mama meghalt!

Szeplőtlen kis szívének mélyéből nehéz, sóhajtás tört föl; ott állott a lesoványodott kis leány mozdulatlanul s nem szaladt el, mint máskor a dühös, vad fiu elől. De minek is szaladt volna el? Halk hangja és fájdalmas pillantása egyszerre megszédítette a rablógyilkos fiát.

Tojás Pista leeresztette az ostort s még egyszer s utoljára végignézett hajdani játszótársán aztán odanyújtotta a játékot, a füttyülőt, a trombitát és az ostort.

— Neked adom, Rózsika! — és busan eltávozott.

Félóra mulva örökre bezárult Tojás Pista mögött a lelenczház vasajtaja. Künn volt a világban.

ám vonja vissza Oroszország csapatait, a többi hatalom járjon el saját belátása szerint.

Brüsszel, szeptember 3.

Sanghaiból táviratozzák, hogy a Pekingben lévő nemzetközi csapatok a városban rabolnak, fosztogatnak. Különösen a japánok járnak ebben elől. Egy városrészt fel is gyújtottak, úgy, hogy a lakosság menekülni kénytelen. A királyi család tagjai s az előkelőbbek odahagyták Pekinget.

Veszedelem a levegőben.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, szeptember 5.

Röviden hirt adunk már róla, hogy egy lemergi léghajóstiszt a Kárpátokon keresztül Sáros megyébe érkezett léghajójával. Az érdekes légutazásról újabban a következőket jelentik:

Az uzsulyai parasztagdák csütörtökön halálos félelemmel pislogtak az égre. Egy óriási nagy gömb a felhők között ide-oda kóválygott.

— Garabonciás lesz a! Ugy bizony garabonciás, a pokol futára . . . szoltak az öregebb emberek.

És a garabonciás hirtelen lepottyant a levegőből, egy ritkás erdőbe. A munkás nép sikongva menekült a mezőről, mikor egy ismeretlen hang németül lekiáltott a gömb kosarából.

— Mégsem garabonciás, hisz németül beszél.

— Épen azért a', szoltak többen.

A garabonciás pokol masinájának nézett dolog, katonai léghajó volt, melynek egyetlen utasa egy tüzérfőhadnagy kiáltott le, hogy fogják meg a ledobott kötelet. Nyocz ember neki kapaszkodott a karvastagságu kötélnek s hosszabb munka után sikerült nekik a léghajót az erdőcske fái közül, a mezőre kivonszolni. Délután két óra lehetett, míg a tüzérfőhadnagy élete és a léggömb biztonságba került. A tüzérfőhadnagy aztán elbeszélte, hogy miképp esett veszedelmes kalandja azon a léghajón. Reggel 8 órakor Lembergben felszállt azzal az aszándékkal, hogy a kedvező széllel haladva Iglón kiszállhat.

A déli szél Galícia egy részén kedvezett neki, de a magyar határon belül a Kárpátok felett támadt erős szél léghajóját oly magasra emelte, hogy képtelen volt magát tájékozni. A nagy szél a léggömböt a felhők között tánczoltatta és a főhadnagy tehetetlenül várta a magasban a következőket. A szél egyszerre hirtelen meggyengült, mire a tiszt, felhasználva az alkalmat, kinyitotta a gázt elzáró szelepeket, hogy lassankint alászálljon.

Utirányától eltérve, teljesen ismeretlen volt az alatta elterülő vidék. Láttá, hogy nem jó helyen jár, ismét lezárta a szelepet, de már akkor annyi gázt vesztett a léggömb, hogy kitűzött célját nem érthette el s mivel a szél a léghajót folyton a fákhöz csapkodta, ami könnyen életébe kerülhetett volna a tisztnek, egészen kibocsátotta a gázt s olyan közel jutott a földhöz, hogy a munkások a lebocsátott kötelet megragadhatták.

A leszállás tehát Igló helyett a sáros megyei Uzsolyán, Kis-Szeben mellett történt. Lembergől Uzsolyáig az óriási utat a léghajó hét óra alatt tette meg, természetesen nagyon erős szél mellett. A léghajót a főhadnagy azonnal leszerelte és miután Lembergbe távirati tudósítást küldött, vasuton folytatta útját.

A fekete halál Angliában.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 3.

A pestis, az a minden betegségnél borzasztóbb rém újra ijesztgeti Európát. Még élénken az emlékezetben van a fekete halál tavalyi szereplése, mikor Bécsben lépett fel s az Allgemeine Krankenhaus-ban áldozatokat szedett, többek között Müller orvost is, ki vértanuja lett a tudománynak. — Annak a rendkívüli erélynek, melyet Bécsben a hatóságok és az orvosok alkalmaztak, sikerült a rettenetes betegséget csirájában elfojtani. A bécsinél sokkal több veszedelemmel fenyegető és nagyobb arányu a pestisnek mostani fellépése Glasgowban, honnan ijesztő híreket hoz a táviró.

A glasgowi pestis egyre jobban terjed, ami óriási félelmet kelt a városban. Már a tizenharmadik beteget vitték a kórházba s közel száz embert tartanak megfigyelés alatt.

Az az asszony, ki először kapta meg a pestist, már gyógyuló félben van. A betegségbe belehalt két betegnek holtestét megégették, miután a katolikus papság visszavonta erre vonatkozó tiltakozását.

Egy fiatal asszony, a kinek lakása nem messze esik attól a helytől, a hol az első pestisesetek előfordultak, pestisben meghalt. — A szomszédokat a kellemetlen bűz tette figyelmessé, mire betörték a lakásba és az asszonyt halva találták ágyában, anyját pedig csaknem eszméletlenül a földön.

Glasgowban a pestis betegeket kezelő orvosokat és ápolónőket a Párisból hozatott szerummal oltják be.

Nagy megdöbbenést keltett az a körülmény, hogy Glasgowtól 43 mértföldnyire is pestis eset fordult elő. — Egy fiu betegedett meg pestisben és már meg is halt.

Londonban nagyon félnék, hogy oda is eljut a fekete halál, ami mérhetetlen veszedelmet jelentene. Főképen a keleti városrészekben, hol a szegények tulzsufolt, piszkos lakásai vannak, lenne nagy aratása a pestisnek. — Londonban minden előintézkedést megtettek a borzasztó vendég fogadtatására.

Bécsből táviratozzák, hogy az osztrák kereskedelemügyi miniszter intézkedéseket tett a veszedelem elhárítására. Elrendelte, hogy az Angliából érkező áruk megfigyelés alá vétessenek.

Magyarországon is kívánatos, hogy a belügyi és kereskedelemügyi miniszterek a legszigorubb intézkedéseket foganatosítsák, hogy az országra s főképen a fővárosra, mely összeköttetésénél fogva legjobban ki van téve a veszedelemnek, ne zuduljon készületlenül az esetleges baj.

A görög nyelv miatt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 3.

Szomorú eset tartja izgatottságban egyik székesfővárosi gymnasium nyolczadik osztálybeli tanulóit. Egyik társuk Gerő Béla öngyilkossági kísérlete keltette az izgalmat.

Gerő a jobb tanulók közé tartozott. Bizonyítványában 3 jeles, 3 jó, 2 elégséges, de egy elégtelen osztályzat éktelenítette el. A szegényjegyet a görög nyelvből kapta, a miért a vizsgán rosszul felelt a tantárgyból. A szegény fiu vakációját végkép elkeserítette az elégtelen osztályzat, a melyet nem tartott megérdemeltnek. Mindennek dacára buzgón tanult a szüneti két hónap alatt és nézete szerint teljesen elkészülve jelentkezett a pótvizsgára.

Es a pótvizsgán ismét megbukott. A szegény fiu zokogva kétségbeesetten ment haza.

A szülők látva elkeseredését és szomorúságát vigasztalni kezdték, de hasztalannal. Még aznap délután gyufaoldattal megmérgezte magát. Szerencsére azonban sikerült a gyorsan előbivott orvosi segélynek megmenteni őt, de azóta beteg fekszik otthon.

Lehetetlen a szomorú történethez néhány megjegyzést nem fűznünk. Ennek a szegény diáknak a megbuktatását nagy kegyetlenségnek tartjuk.

A görög nyelvre a filológián kívül az életben semmi szükség sincs. Ezt belátta és kimondotta a törvényhozás is, a midőn a görög nyelvet kitörölte a középiskolák kötelező tantárgyai közül. Ha a megbuktatott tanuló mégis ezt a tantárgyat választotta, lehetetlen, hogy a görögből éppen semmit sem tudott volna. Ha gyengébb volt, mint megkivánták tanárai, a nyolczadik osztályban rászoríthaták volna a görög nyelvre. De emiatt egész évre visszavetni egy különben szorgalmas hetedéves diákot, nagy igazságtalanság.

Ez az eset különben alkalmas arra, hogy gondolkozóba ejtse a tanügygyel foglalkozó szakembereket. Kérdés, nem volna-e helyes a görög nyelvet egyáltalán kiküszöbölni a gimnázium tantárgyaiból. Teljesen feleslegesnek tartjuk. Elegendőnek és megfelelőnek tartanók, ha a görög irodalmat alaposan ismertetnék a gimnáziumban, mint a hogy az most is történik a görög nyelv helyett.

Felesleges teherrel kár megnehezíteni az amúgy is túlterhelt növendékek köteleességeit és feladatait.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

* **A nagyváradai színház megnyitása.** Somogyi Károly, a nagyváradai színház igazgatója, azt a kérelmet intézte az ottani színügyi bizottsághoz, hogy a színházat október első napjaiban nyithassa meg, eltérve az eredeti tervtől, mely a megnyitás napját október közepére irányozta elő. Somogyi kérésének visszautasítása az igazgató súlyos anyagi kárát jelentené, mert Szarvason, ahol a társulat jelenleg működik, már szeptember 28-án véget ér a színi szezon és a társulat Nagyváradra vonul. Október 15-éig pedig okvetlen foglalkoztatnia kell a száz emberből álló személyzetet, mely teljesen elkészülve léphet a nagyváradai publikum elé. Különben is a színház építési művezetője kijelentette, hogy október elsején átadhatja a színházat és így nagyon valószínű, hogy a bizottság teljesíteni fogja Somogyi kérelmét.

* **Kövessy társulata Czepléden.** Kövessy Albert, a kecskeméti színház igazgatója jól szervezett társulatával Czepléden állandóan telt házak mellett tartja előadásait. A közönség valószínűleg dédelgeti a rokonszenves társulatot, melyet nemcsak a színpadon, de az előkelő körökben és családoknál is szívélyes óvációkkal halmoznak el. A bérlet 12 előadásra meghaladja a 800 forintot, s ebben Károlyi Lajos titkárnak nagy érdeme van. Eddig színre kerültek: Vizeadmirál, Rabbi Joselman, Nebántsvirág, Sulamith, Fanchon asszony leánya, Száraz kenyér, Ármány és szerelem, Dolly, Nyomorultak, Családi örömök, Menyem stb. A társulat kiváló tagjai az igazgató-páron kívül Károlyiné, Arady Aranka, Guray Ilon, Hodossy Jolán, Makó Aida, Almásy, Pataky, Károlyi, Juhász, Toronyi, Székely, Somlay. A társulat innen Főlegyházára megy, hol Szerelemhegyi Károly polgármester 80 bérletet gyűjtött. A társulat október elején vonul be téli állomására Kecskemétre, ahol már nagy érdeklődéssel várják.

Öngyilkosság a Baross-parkban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 3.

A Baross-parknak szomorú szenzációja volt ma. A délelőtti folyamán életének véget akart vetni egy fiatal ember, ki még nem tért a halál országába, de ott van már a sötét uton.

Krécs Sándor fiatal kereskedő segéd az eset hőse, ki a parkban revolverrel főbelőtte magát. A járőrelők találták meg egy padra dőlve, véresen. Mikor meglátták, eszméletlenül volt s néhány halk szót is mondott.

Az esetről értesítették a legközelebbi rendőrt, ki jelentést tett a városházára. A rendőrség részéről Leitner Ernő dr. kerületi orvos és Zubor Andor fogalmazó mentek ki a parkba, hol akkor már eszméletlenül feküdt, úgy, hogy kihallgatni nem lehetett. A fogalmazó erre a kórházba szállította, hol ezideig nem tért magához.

A fiatal ember zsebében két levelet találtak, melyben szüleitől és barátjaitól búcsúzik, hogy miért követte el végzetes tettet, arról a levelekben egyetlen szóval sem emlékezik meg.

Az öngyilkosság okára nézve a vizsgálat, a meglehetősen bizonytalan vallomásokra szoritkozott. A családtagokat, a fiatal ember barátait többeket kihallgattak, kik közül többen azt hiszik, hogy Krécset a szerelem vitte tetteire. A fiatal ember, úgy látszik egyáltalán nem volt kibékülve az életével, többféle foglalkozása volt, de nem tudott megállapodni a pályájára nézve.

Az atyja, Krécs János cipész, kinek több gyermeke van Ezek közül az egyik már véget akart vetni egy izben az életének, de szándéka nem sikerült. A mostani kísérletnek bizonyára szomorú vége lesz, amennyiben a fiatal életunt fejébe furódott golyó veszedelmes sebet ejtett. A szájának tartotta Krécs a revolvert s a golyó a száján át a füle mögötti koponya csontig hatolt. Eletehez ilyenformán alig van remény.

Leégett nyaraló.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 3.

Vasárnap délután, a Paulis melletti Barackán Austerweil Zsigmond aradi kereskedő tulajdonát képező nyaralóban tűz ütött ki. A veszedelem, mely a vinczellér elővigyázatlansága folytán keletkezett, a pinczében támadt s az egész nyaralót a körülötte levő melléképületekkel együtt elhamvasztotta.

A szőlőben ez időben egyedül Austerweil Zsigmond fia volt, aki a vinczellérral a hordók kénézését végeztette. Eközben a vinczellér, aki valamivel többet öntött fel a garatra a kellenél, daczára annak, hogy meghagyták neki, hogy a pinczében lévő 150—160 akós hordókat ne kénézze, mégis hozzá látott e munkához.

Ezek a hordók pedig, melyeket a tulajdonos csak rövid idő előtt a Mittelman-féle szeszgyártól vásárolt, még teljesen szaturálva voltak a szesztől s így veszedelmes dolog volt az égő kendarabokat beléjük bocsátani. De a kénézés által nem foghattak volna még lángot a hordók. A tűz úgy keletkezett, hogy a parázszsá vált kénes kanócz beleesett a hordóba és a szeszszel átítatott dongák tüzet fogtak és robbanást idéztek elő.

A tulajdonos fia, ki a pincze más részén volt elfoglalva, nem vette észre, hogy a vinczellér a határozott parancs ellenére is kénézi a hordókat, csak a robbanás zaját hallotta.

A szétvágódó hordó égő dongáiból a lán-

gok egy pillanat alatt belekaptak a pinczében álló többi hordókba és pár perc múlva az egész pincze lángban állott.

A tulajdonos fia és a vinczellér még idejekorán menekültek el a lángtengerből. A pinczéből belekapott a tűz a kőnába is és rövid idő alatt az egész épület égett.

A tűz körülbelül délután fél négykor ütött ki. A község lakossága nyomban menteni sietett, tömlőkkel, vedrekkel locsolták az égő házat, de a gyorsan terjedő tüzet nem tudták elfojtani. Az egész ház a pusztító elem martalékává lett. A nyaraló berendezése, a butorok is mind porrá égtek. A paulisi tűzörség, melyért a tulajdonos fia saját kocsijukat küldte el, csak hat óra után érkezett meg, a mikor már aradi és lippai tűzoltók a terjedő tüzet lokalizálták.

Érdekes, hogy a villából, melyben nyáron át egy aradi család lakott, éppen szombaton költöztek ki.

A jelentékeny értéket képviselő nyaraló és melléképületek biztosítva voltak.

Dankó Pista Aradon.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 3.

A Központi Szálloda földszinti nagytermében szép számú közönség gyűlt egybe, hogy Dankó Pistának, a nótakirálynak dalaiban gyönyörködjék. A daltársulatban igen jó hangú leányok és férfiak kitűnő összhangban daloltak el Dankó újabb szerzeményeit, melyek a dalköltő meleg érzelméről, a népdalköltészet igaz erejéről tanuskodnak.

A magyar népdalköltészetnek Dankó ma már egyedül hivatott képviselője, aki a valóban népies dalokat a nép ajkáról lesi el, vagy úgy komponálja, oly üde, oly hamisítatlan formában, mint azon dalok, melyeknek szerzője maga a magyar nép valahol a Tisza partján. A szerelem hangja váltakozik dalaiban Göre Gábor humorával, a magyar nép esengését és fájdalmát felváltja a szebb jövőbe fektetett bizalma és reménye. Mindamellet nem sokoldalúság Dankó Pistának tulajdonsága, hanem az a jellemzője, hogy megértette a magyar népet az ő igaz mivoltában, keservében, bánatában és örömeiben, pajzánságában.

A ma esti hangverseny minden egyes száma ezen jellemzést igazolja és amikor a közönség tapsolt, éljenzett neki és társulatának, kimutatta, hogy megértette és átérzte Dankó népdalköltészetét.

A lelkes közönség majdnem minden egyes dalt megismételgetett és valóban gyönyörűség volt nézni, hogy közönségünk mily lelkesen ünnepelte Dankót és társulatát. Az ünneplésnek komoly színezetet adott az aradi dalegyesület óvációja, mely abból állott, hogy Dankónak szép babérkoszorút adott, tiszteletére egy-néhány dalt énekelt el szép precizitással és a dalegyesület karmestere, Kovács Pál szép beszédben üdvözölte Dankót.

Az üdvözlő beszédnek igaza volt, midőn kiemelte, hogy Dankó dalai nemcsak a szegény nép kunyhóiban találnak visszhangra, hanem a nagy társadalomban is gyújtó és lelkesítő hatással vannak. És ebben rejlik a dalköltőnek valóságos missziója, mert visszavártsolja enervált közönségünknek azt a kort, amikor e magyar dal a hazaszeretet érzelmét fokozta és erősítette.

Az üdvözlő szavakra Dankó Pista válaszolt és amikor kifejezte azt, hogy már 17 esztendeje halad e rögzös pályán, midőn nekünk aradiaknak odanyújtotta az elismerés pálmáját azon kijelentésével, hogy nálunk talált

vándorutjában üdítő pázsitra, akkor egyszeres-mind keserű szemrehányás hallatszott ki szabiból, hogy nem mindenütt ez országban talált elismerésre.

Jól esik konstatálnunk, hogy itt a nemzetiség lakta vidéken a magyar dal ünneplésében és kultiválásában egy erős magyarság példaadólag jár elől és erős a bizodalunk, hogy ez a lelkesedés tőlünk átsap az ország többi részébe is és Dankó Pista rövid idő múlva már tapasztalni fogja, hogy az internacionális ledérséget, kiszorította teljesen a magyar népdal lelkesítő Muzsája.

Mosonyi Károly — zongoramester

— Egy volt aradi színigazgatóról. —

Arad, szeptember 3.

Egy szegedi lap mai számában a napi hírek között egy rövidke kis hír látott napvilágot, a következő szöveggel:

— *Színigazgatóból zongora-mester.* A 70-es évek, magyar színészetének egyik érdemes igazgatója volt a szegedi *Mosonyi* (Mannsberger) Károly, aki elsőrangú társulatot tartott mindig az első vidéki városokban. Régebben visszavonult a színigazgatástól Mosonyi Károly és Szegeden lakik. Most a volt színigazgató, a ki jeles zenész is, zongora-leczké adására határozta el magát. Mosolyi Károly hivatásos kezelője a zenének, a bécsi konzervatóriumot végezte ifjúságában.

Ez a rövidke kis hír egy hányatott élet utolsó bus akkordja. Ki nem ösmeri nálunk *Mosonyit*, színházunk egyik volt direktorát, aki annyi válságos napokat élt át társulatával nálunk. Pedig nem a közönség közönyén mult, hogy a direktor napról-napra küzdeni volt kénytelen az emésztő deficizzel.

Az ő direktorságának szomorú vége volt Aradon. A társulat az utolsóig kitartott igazgatója mellett, várva-remélve, hogy egyszer mégis csak szebb nap hajnala virrad rájuk. De a zenekar csehei között nem volt a hősi elszántság egy szikrája sem, ők könnyörtelenül követelték a gázsijukat.

De honnan vegye a direktor? Hitele kimerült, a jószívű adakozók már megelégték az istápolást.

Este fél hét volt, a karzatra már gyűlt a publikum, a lámpák már égtek, a színészek az öltözőben festették arcukat, ki is öltözködtek, amikor egyszerre csak elterjedt a hír a színházban, hogy a zenekar sztrájkol, hogy a csehek nem muzsikálnak az Istennek sem, míg a gázsijukat ki nem kapják.

Mosonyi hosszú haját tépte, rábeszélés, könyörgés nem használt a muzsikásoknak.

— Pénzt vagy nem játszunk! Ez volt a zenekar küldöttségének válasza.

Ebben a kritikus pillanatban *Mosonyinak* egy mentő eszméje támadt.

— Várjanak még öt percet, hozok pénzt! — mondá és elrohant.

Felrohant *Darányi* János városi főorvoshoz, a jószívű emberbaráthoz, a szegények és szülőkölködők valódi atyjához.

— Főorvos ur! szólít *Mosonyi* a kétségbeesés hangján, 62 frtra van szükségem, zenészeim sztrájkolnak. Segítsen, az Istenre kérem, egy szegény családapán!

És *Darányi* benyult a ládjába s szó nélkül nyújtotta át a kétségbeesett direktornak a kívánt összeget.

Ezzel visszaroht *Mosonyi* a színházba.

— Itt a pénz! — mondá ő a győzelmes hadvezér büszkeségével és most mars a zenekarba!

A csehek zsebre rakták a pénzt, hónuk alá

csapták a hangszereket és elmentek, de nem a zenekarba, hanem mindegyik haza.

Mosonyi majdnem kővé meredt, de a csehek nem ösmertek pardont — a közönséget haza kellett küldeni, az előadást lemondták.

Ez volt *Mosonyi* aradi direktorságának utolsó napja.

És azóta folyton küzdött-küzdött a jobb sorsra érdemes szindirektor, míg végre öreg, vén napjára . . . zongoramester lett belőle.

Sic transit gloria mundi!

Szegény *Mosonyi*! Mi aradiak szivből sajnáljuk szomorú sorsát.

HIREK.

Fizessünk több adót.

— Egy polgármester indítványa. —

Arad, szeptember 3.

Sűrűn érkeznek hosszú levelek a társörvényhatóságokhoz; tagadhatatlan, hogy sok érdekes és megszívlelendő dolgok találhatók gyakorta az ilyen átiratokban, de bizonyos, hogy minden eddigit felülmúl az, a melyiket legutóbb Pécs város polgármestere intézett a megye és a városi törvényhatóságokhoz.

Kedves Barátaink és Atyánkfiai! Ez a megszólítás; tisztelettel felkéri aztán a társörvényhatóságokat átiratában az érdemes polgárnagy — hogy a köztisztviselőknak a községi teher viseléséhez leendő bevonása végett a bentiekhez hasonló feliratot ne terheltesse a képviselőházhoz benyújtani. Annak bizonyosságára pedig, hogy mindez éppenséggel nem rossz tréfa, mellékelten küldi Pécs város képviselőtestületének az országgyűléshez intézett feliratát, amely feliratban törvénybe iktatását kéri annak, hogy községi pótdót szedhessenek a városok tulajdon tisztviselőiktől is.

Mert, mondja a zseniális felirat, nem méltányos, hogy addig, míg az ezen adót fizető polgárok valósággal másodkézből élvezik mind azon jókat és előnyöket, melyek előteremtését célozza a községi pótdó, addig a városi tisztviselők valósággal forrásainál vannak minden kiváltságnak és kedvezménynek, holott községi adót nem fizetnek, csupán államit. Sérelmes dolog az államtól — zokog a felirat — hogy míg az állami tisztviselőktől szedet ilyen adót, addig a várostól nem enged szedetni s így kárt okoz, jövedelmi csökkenést a városnak. Tehát — fejeződik be a tanulságos felirat — fogjunk össze mind, hogy a városi tisztviselőknak is nyakába kerítették a községi pótdó.

Soha ilyet. Ez már valóságos káprázat. Mert micsoda árkádai állapotban kell élniök Pécs város hivatalnokainak, ha a polgármesterük kevesli a rájuk eső adót, s még többet kíván.

Szó nem fér hozzá, hogy irigylendő pénzügyi viszonyok lehetnek a pécsi városi kasszában, mikor a tulajdon, fizetett hivatalnokai fizetéséből akar visszaszívni holmi pénzeket jövedelmi, illetve bevételi szaporulat céljából. Pécssett mehet az ilyesmi, de tisztességes viszonyok között operáló törvényhatóságnál aligha. Eppen azért fog Pécs városa egyedül állani e feliratával, nemcsak a Ház asztalán, de közigazgatásunk egész történetében.

— *József főherceg állapota.* *József* főherceg, mint örömmel értesülünk, immár annyira jobban érzi magát, hogy tegnap délután az alsóúti parkban kikocsikázhatott. — *József* *Agost* főherceg és *Fülöp* orleansi herceg, akik tegnap *József* főherceg látogatására Al-

csuthon voltak, ma délelőtt 10 órakor *Budapestre* érkeztek.

— *Széli Kálmán és az osztrák válság.* *Széli* Kálmán miniszterelnök ma délután Rátótról Bécsbe érkezett. A király holnap kihallgatáson fogadja *Széli*t, kinek utjához fontos politikai vonatkozást fűznek. A miniszterelnök, hir szerint, véleményt fog mondani a királynak az *osztrák ügyek elintézésére vonatkozólag.* Az osztrák belpolitikai viszonyokban a mai napon semmi változás sem állott be. Mindent a királyi döntéstől várnak, mely a hét második felében meg is lesz. Az az általános nézet, hogy a király azt fogja kívánni, miszerint a *jelenlegi kabinet tovább is vezesse az ügyeket.*

— *Lónyainé és atyja.* Az angol királynő közvetítése folytán Lipót belga király legközelebb ki fog békülni leányával, *Stefániával*, *Lónyay gróf* feleségével. *Stefánia* Albert belga trónörökös házassága alkalmával fog találkozni atyjával.

— *A szultán jubileuma.* Konstantinápolyból telegrafálják: A Jildiz-palotában adott tegnapi diszebédén jelen voltak az összes nagykövetek az első nagykövetségi titkárokkal, az első dragománokkal és a katonai attasékkal, továbbá a külömkövetségek tagjai, a követek és a diplomáciai ügyvivők, valamennyi török miniszter, tábornagy és a többi török méltóság. Ebéd előtt a szultán cercelet tartott, a melynek folyamán valamennyi nagykövettel, a külömkövetségek főnökeivel és a követekkel beszélgetett. A zenekar először a *Gotterhaltét* játszotta, azután a többi ország nemzeti himnuszát. Ebéd alatt a szultán a török külügyminiszterrel pohárköszöntőt mondatott a jelenlévő diplomaták által képviselt valamennyi uralkodóra és államfőre. A diplomáciai képviselők nevében *Calice* báró osztrák-magyar nagykövet, a diplomáciai kar doyenje, válaszolt, szerencsét és áldásos uralkodást kívánva a szultánnak. Ebéd után a szultán újra cercelet tartott, a mely alkalommal feltűnt, hogy a szultán soká beszélgetett a román külügyminiszterrel és a bolgár miniszterelnökkel. A szultán sok rendjelet adományozott.

— *A szerb királyné unokahuga.* Feltűnést keltő házasságot tárgyalnak most Belgrádban. *Marinkovits* Pál miniszter, hir szerint, legközelebb nőül veszi *Petrovics* kisasszonyt, *Masin* Draga asszony, a szerb király feleségének unokahugát.

— *Vasuti baleset.* Az aradi állomásra három órai késéssel érkezett be ma délelőtti predeáli gyorsvonat. A nagy késedelem oka vasuti baleset volt, mely *Kiskapus* állomásnál történt. Hibás váltoállítás miatt kisiklott a vonat s mozdony és több vagon elhagyta a sineket. Személyben nem esett kár.

— *Merényleti terv Viktor Emánuel ellen.* A római Tribuna ma ravanusai tudósítójától táviratot kapott, mely szerint elfogtak egy Calogero Turco nevű embert, ki veszedelmes szándéku anarkista. Vallomása szerint, sorshuzás folytán az a megbízatása, hogy *Viktor Emánuel olasz királyt megölje.*

— *Háromnegyed millió márka kártérítés.* A keletafrikai hajó-vonalon, a transzváli háboru alkalmából az angolok három német hajót megállítottak. Németország most, mint egy berlini sürgöny jelenti, a hajók veszteglésével szenvedett kárért háromnegyed millió márka kártérítést követel.

— *A király születésnapja Amerikában:* Ő Felsége hetvenedik születés napját kegyelettel ünnepelték meg Amerikában is. A köztársaság elnöke az alábbi táviratot küldte a királynak: Washington, augusztus tizenhétedikén. Császári és királyi felsége Ferencz Józsefnek Bécs. Üdvözlöm Felségedet hetvenedik születés napja alkalmával, és remélem, hogy népe sorsa fölött még számos éveken át uralkodha-

tik, melyet az Egyesült Államok népének különös barátsága és figyelme a legnagyobb mértékben beteljesülendőnek óhajt. *Mac Kinley.*

Továbbá azt táviratozzák New-Yorkból, hogy a születésnap alkalmával a katolikus szt. József templomban ünnepélyes misét tartottak. A templom amerikai, osztrák, magyar és pápai zászlókkal továbbá virágokkal pálmákkal volt feldisítve. A misén a magyar-osztrák kolónia, a cseh lövészegylet, az osztrák harcos szövetség és a cseh irodalmi társaság testületileg volt képviselve. Ott voltak még a különböző államok képviselői u. m. dr. *Freyersleben* Ferdinánd magyar-osztrák alkonzul, *Bünce* Károly német főkonzul, *Botafli* D. N. görög konzul, *Branchi* lovag olasz konzul, *Uchida* Sadacuchi japán főkonzul, *Strausz* Adolf nicaraguai konzul, *Naverra* József spanyol főkonzul, és az angol és török konzulok helyettesei.

— **Az egyetemi ifjuság mozgalma.** A budapesti tudomány-egyetem vidéke a pezsgő élet képét nyújtja. A Szerb-utczában, a független egyetemi ifjak és a liberálisok pártirodájának házán hatalmas zászló leng. Mind a két párttanyán erősen folyik a korteskedés. A liberálisok, akikhez a radikálisok is csatlakoztak, ma este 6 órakor a Sas-körben jönnek össze értekezletre. A Károlyi-utca 20. szám alatt tanyázó nemzeti-párt szintén erősen szervezkedik. Elnökjelöltje *Mihályi* Péter holnap tartja meg programbeszédét.

— **Házasság.** *Bódi* József világosi állami iskolai igazgatótanító f. hó 1-én vezette oltárhoz *Krausz* Mariska kisasszonyt, *Krausz* Jakab világosi ny. igazgató-tanító leányát. Tanuk voltak a menyasszony részéről *Bohus* László br., a vőlegény részéről *Valerián* József. Az új párt *Blaskovics* Ferencz orszgy. képviselő, a menyasszony rokona, adta össze.

— **Leégett fürdő.** Nagy tűz volt *Lippán* az elmúlt éjszaka. A *Ledermann* Ignác tulajdonát képező gőz- és kádfürdő kigyuladt s teljesen leégett. A tűz éjjeli 12 órakor támadt, eddig ismeretlen okból. A fürdő épületén már semmit sem menthettek, de a szomszéd épületektől elhárították a veszedelmet. A leégett fürdő biztosítva volt.

— **Schönerer ur ág. ev.** Ki ne ismerné a bécsi Schönerer urat, a híres néppárti agitátort, a katolikus Schönerer reichsrathi képviselőt? Hát ez az ur köpenyeget, illetőleg vallást változtatott és áttért az ágostai evangélikus hitre. Áttérésének napja összeesik a szedani ütközet emléknapjával. Ez azonban aligha lesz megörökítve a történelemben.

— **Az arad-ujaradi csolnak-átjáró díjai** A városhoz névtelen feljelentés érkezett, hogy a Maros arad-ujaradi csolnak-átjárójánál a közönségtől este a megszabottnál nagyobb daját szednek. A polgármester, erre való tekintettel, elrendelte, hogy a Maros-part megfelelő helyén a vitel-díjakat feltüntető táblát állítsanak fel.

— **Gyógyintézet, vagy ipartelep.** Megirtuk, hogy *Hecht* Arnold dr. aradi villamos-fényfürdőjét az alsó- és középfoku iparhatóság ipartelepnek minősítette s a fürdőt vezető orvosra az ézzel járó kötelezettségeket róta ki. *Hecht* megfeleltette a határozatot a kereskedelemügyi miniszterhez, ki ma irt le az ügyben. A miniszter, az említett határozatot feloldva, a fürdőt gyógyintézetnek minősítette.

— **Román tüntetés Bulgária ellen.** Bukarestből telegrafálják: A román-bolgár konfliktus nagyon elmérgesedett. A bolgárok lázasan készülődnek Ruszcsukban, Várnában, Sumlában és Viddinben és Bulgária észak-keleti része, a híres Dobrudzsa-menti négyszög, ma nagy táborrá alakult át. A román hadihajók honcenztrálva vannak a Duna torkolatánál és Urseanu vicze-admirális, felsőbb parancsra, félbehagyta szabadságidejét és Konstanczába utazott. A román hadihajók száma 28, egy 4800 tonnás czirkálóval az élükön, ellátva 60 ágyuval. Ezenkívül az állami dunai gőzhajózás, amely katonailag van berendezve, 60 uszályhajót és 15 remorqueur-t

számlál. *Nagy hajóhad demonstráció van készülében a bolgár mozgósítások ellen.*

— **Waldorsee gróf fizetése.** A kínai szövetséges hadak főparancsnoka, *Waldorsee* gróf, mint *Berlin*-ből írják, szép fizetést huz nagy felelősséggel járó méltóságában. A gróf mindaddig, a míg főparancsnok lesz, havonta 2000 márka fizetést kap, azonkívül pedig ugyancsak minden hónapban tizezer márkát reprezentacionális költségekre. E szerint *Waldorsee* gróf minden hónapban tizenötezer koronát költethet el mint főparancsnok. De kérdés, hogy meddig tart *Waldorsee* missziója, mert mire Kinába ér, talán már meg is indulnak a béketárgyalások Kinával.

— **25 éves találkozó.** A kolozsvári unitárius főiskolában érdekes találkozó volt tegnap. Az 1875—76 évben érettségi vizsgálatot tett osztálytársak jöttek össze 25 éves találkozóra. Délelőtt 10 órakor gyűltek össze az unitárius főiskola disztermében a volt osztálytársak, kik közül tizenegy jelent meg az ünnepélyes összejövetelen. Ott voltak: *Barabás* Béla orszgy. képviselő, *Árkosi* Gyula kir. közjegyző (Dicső-Szt.-Márton), *Jakab* József törvényszéki bíró, *Vinczenti* Lajos járásbíró, *Sikó* Géza aljársbíró, *Sándor* Jenő városi tanácsos (Nagy-Enyed), *Szinte* Gábor főreáliskolai tanár, *Gotthardt* János megyei főpénztáros (Székely-Udvarhely), *Mózes* Mihály abrudbányai, *Mátyás* János és *Székely* Zsigmond unitárius lelkészek. Az ünnepélyen *Mózes* Mihály imát tartott, elnöknek *Barabás* Béla országgyűlési képviselőt választották meg, alapítványt tettek és újabb összejövetelekre határozták el magukat. Az ünnepélyes gyűlés után a püspöknél s a még életben lévő tanároknál tettek látogatást. Este a Központi szállodába gyűltek össze baráti vacsorára.

— **Halálozás.** Lauko Albertné szül. lozsádi Györffy Ilka a maga és az alóiroitak, valamint számos rokonai nevében mélyen megtört szível jelenti felejthetetlen jó édes atyja, após, nagyatyja, testvér, sógor, nagybátya, rokon és barát lozsádi Györffy Antal, nyug. kir. törv. igazgatónak, 1900. évi szeptember hó 2-án reggeli fél 9 órakor, életének 67-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak földi maradványai szeptember hó 3-án d. u. 2 órakor fogtak *Hassinger-utca* 5 sz. házból az ev. ref. hitvallás szertartásai szerint tartandó ima után Székelyudvarhelyre szállíttatni és ott a családi sírkertben szeptember hó 4-én d. u. 4 órakor örök nyugalomra helyeztetni. Aradon, 1900. szeptember 2. Lauko Albert állami főreáliskola tanár, veje. Lauko Lenke unokája, lozsádi Györffy Dénes neje és gyermekei, lozsádi Györffy Lajos neje és gyermekei, testvérei, sógornői és unokatestvérei.

— **Az „Astra“ Herkulesfürdőn.** A magyarországi románok irodalmi és közművelődési egyesülete, mely rövidesen Astrá-nak nevezi magát, temesvári jelentés sz rint az idén Herkulesfürdőn tartja közgyűlését, még pedig e hónap 9. és 10-én. A hazai románságnak tudvalevően ez a leghatalmasabb testülete, számos főkegyesülete van és ezeknek székhelyén tartja főlvaltva üléseit. Most is 1558 tagja van és vagyona kerek félmillió korona. A jövő évi költségvetésben például negyvenezer korona az előirányzata. Az idén nagyobb érdeklődésre tart számot az Astra tanácskozása, mert napirendjén öt tudományos-irodalmi csoport megalkotása is szerepel. A herkulesfürdői közgyűlés alkalmából számos ünnepesség is lesz. A tanácskozásokat délelőttönként fogják tartani a színház épületében. Szeptember 9-én a fürdő majorkertjében népnünepet rendeznek, a vidéki nép román nemzeti táncokat fog járni, a legszebb és legeredetibb női kosztüm viselőjét egy-három arany jutalomban részesítik, végül vagy ezer vallásos, avagy erkölcsös népkönyvet fognak kiosztani. Este a fürdő nagytermében a lugosi román daloskör hangversenyt rendez, másnap pedig diszlokoma és nagy bál lesz. Az ünnepességet nagy kirándulás zárja be, melyet az Aldunára terveznek. A társaság kedden, 11-én külön hajón végighajózik a Kazán-szoroson, hogy a Vaskapu természeti

szépségeiben gyönyörködjék és ellátogat *Ada-Kále* szigetére, valamint *Turn-Szeverinbe* is. A hazai románságból sokan fognak részt venni a közgyűlésen, ott lesz a balázsfalvi és nagy-szebeni vikárius, Gáll József főrendiházi tag és mások.

— **Halál a vadászaton.** Szegedről jelentik táviratilag: Román-Sztamorán ma vadászat közben *Kainig* gyógyszerész véletlenül lelőtte *Popovics* György tanítót. A gyógyszerész, mikor barátja halálát látta, véget akart vetni saját életének. Az öngyilkossági kísérlete azonban nem sikerült.

— **Az aradi és csanádi vasutak igazgató-sága** értesíti a szállító közönséget, hogy *folyó évi szeptember hó 3-ától kezdve* további intézkedésig a kereskedelemügyi magy. kir. miniszteriumnak engedélye alapján a kezelése alatt álló „*Alföldi első gazdasági vasut*“ kocsi-jainak rakodási idejét 12 nappali órától 6 nappali órára szállítja le.

— **Két éves affér.** Vozák József hadapród tiszthelyettes és *Reichl* Gyula fiatal magánzó között, mint *Budapestről* sürgönyzik, ma kard-párbaj folyt le. *Reichl* a karján, mellén, majd a fején súlyos sérüléseket szenvedett. A párbajnak igen különös előzménye volt. *Két év előtt* mikor *Vozák* még a Ludoviceumi növendék volt, történt, hogy a két fiatal ember az utcán meglökte egymást s ez adott okot a mai véres afférre.

— **Uj ügyvéd Aradon** *Dr. Halmos* Oszkár ügyvéd az Erzsébet-köruton, a *Barabás-féle* házban ügyvédi irodáját megnyitotta.

— **A fényképészet műipar.** A kereskedelmi miniszter értesíti a vidéki kamarákat, hogy a fényképészetnek, mint hivatásszerű foglalkozásnak hova sorolása tekintetében valameunyi kereskedelmi és iparkamara, valamint az országos iparegyesület egybehangzó véleménye alapján azon meggyőződésre jutott, miszerint tagadhatatlan ugyan, hogy a fényképészet jelenlegi fejlettsége mellett gyakran művészeti értéket megközelítő alkotásokat mutat fel, művészetnek mindazonáltal nem tekinthető, miután annak művelése szakszerű tanulás után elsajátítható és különben is a benne megnyilatkozó némi művészi vonást a műipar egyéb ágai sem nélkülözik. Ehez képest tehát a szóban levő foglalkozás a műipar, még pedig a sokszorosító ipar egyik válfajának tekintendő és mint ilyen a kereskedelmi és iparkamarai illeték fizetésére köteles foglalkozások közé sorolandó. Magától értetődik, hogy ezen meghatározás csakis a hivatásszerűleg üzemelő fényképezőkre vonatkozik, a műkedvelő fényképezőkre ellenben ki nem terjed. Megjegyzni végül a miniszter leirata, hogy jelen rendelete alapján a fényképezőkre visszamenőleg kamarai illeték ki nem vehető és az csupán azon fényképezőken hajtható be, akikre az illeték már ezen rendelet kibocsátása előtt kivetetett.

— **Egy urlovas halála.** *Milatic* Rikárd bécsi dragonyos főhadnagy, mint egy távirat jelenti, a lóversenyen lebukott lováról és súlyosan sérülve, eszméletlenül maradt a földön. *Ottó* főherczeg, ki jelen volt a lóversenyen, maga intézkedett a főhadnagy megmentéséről. A szerencsétlenül járt lovast atyja, az urak házában tagja Bécsbe szállíttatta, itt megoperálták, de hiába, mert rövid kinlódás után megbalt.

— **Érdekes festmény.** Egy fiatal festő szép tehetségéről tesz tanuságot az a kis olajfestmény, mely *Reinhardt* butorgyáros kirakatában látható. A fiatal művész *Kiss* Károly, aradi szegény szülők gyermeke. Ő maga pedig egy helybeli czimfestőnél foglalataskodik. Szakértők a nagy elismeréssel nyilatkoznak felől és mint halljuk műbarátok magteszik a lépéseket, hogy a serdülő művész megtalálhassa a teret a fejlesztéshez. Ez a jóakaratu segítség a legnagyobb dicsőretre méltó.

— **A kínai haditudomány kézikönyve.** Most, hogy a kínai háboru a világ izgatója, nem éredekten tudni miként nyeri a kínai fővezér a tudományát a két-három ezer éveveléltött írott könyvekből. A kínai harcászatnaka fővonása hogy a vezér csellel él, ha az mindjárt nem

is katonai jellegű. Az ellenséggel bábni tudni elcsalni, hamis tudósításokat terjeszteni, a segédeszközöket elfogni stb. ily fogás biztos győzelemre viszi a kintit a könyv szerint. Van a tanácsok közt itt-ott olyan is mely hasznavehető, de a legtöbb papiros tudomány. Ha az ellenség tízszer kisebb úgy azt tönkre kell silányítani; ha ötször kisebb, úgy a sereget úgy kell felállítani, hogy az ellenséget bármikor négy oldalról lehessen megtámadni. Ha csak alig gyengébb úgy a sereg hét részre osztandó, hogy segédesapatok maradjanak. Ha az ellenség erősebb, úgy arra kell ügyelni, hogy a sereg biztonságban legyen. A bölcsesség és ügyesség a legnagyobb ellenséget is tönkretetheti, mondja a könyv. A fővezér tönkretetheti hazáját, ha az ütközetnél nem használja fel a kellő pillanatot, ha nem ismeri a vidéket. A hadvezér igazi tudománya abban áll, ha taktikáját titokban tudja tartani, és az ellenség minden egyes lépését napról-napra szemmel kíséri. Ekkor képes az ellenséget oda csalni, hova ő akarja, és oly térre viszi, hol az összeütközésnél egy oldalról se tudja magát fentartani. Ez a harcászati alfaomégája, ez a boxer tudomány.

— **Katholikus kongresszus Zágrábban.** Zágrábban ma tartották meg a katolikus kongresszust, melyen *Strossmayer* püspök is jelen volt. A kongresszuson *Kulmer* elnökölt. Mikor *Strossmayer* a terembe lépett, zajos „Zsivio!” kiáltásokkal fogadták. *Kumisich* Jenő pedig a pápát éltette. Erre *Vrbancics* tanár szólásra emelkedett és kijelentette, hogy azonnal eltávozik a teremből, ha az elnök rendezavarást tűr. *Kumisich* válaszában sajátságosnak jelenti ki, hogy a katolikus gyűlésen a pápát éltetni tilos. Az incidens nagy feltűnést kelt Zágrábban.

— **Mezítelen öngyilkos.** Különös látvány tárult *Thoma* János budapesti boltiszolga szemei elé, a mikor az éjjel átment a lánchidon. A karfán egy fehérbe öltözött alakot pillantott meg, a ki egyszerre csak ledobta magáról a fehérműket is, úgy, hogy teljesen mezítelenül ült ott. A következő pillanatban revolverlövés dördült el, s az ismeretlen, a ki közepkorúnak látszott, a vízbe zuhant, s nyomtalanul eltűnt a habokban. A hidon hagyta összes ruházatát, fekete kockás mellényt, kabátot és nadrágot, fehér inget, lábravalót, de írást zsebeiben nem találtak s így kilétét nem tudták megállapítani.

— **A könnyű lovas.** Egy falusi gazda egy jó vérű csikót járatott a kolozsvári vásártéren, midőn egy szurtos képű ezüstgombos moré termett mellé és nagyon előnyös feltételek mellett vevőnek ajánlkozott. Csak azt kötötte ki, hogy mielőtt kifizetné a csikó árát, előbb megjárta, hogy kikapasztalja járását. A jóhízemű gazda beleegyezett a föltételbe, de majdnem belevesztett, mert a lőkötő alig hogy a hátán volt a csikónak, gyorsan elvágatott és a Szamoson átusztatva, a Kajántó felé menekült. A néptelen helyen senki sem volt a közelben, a ki megakadályozta volna a moré szökését és csak a véletlennek köszönheti a gazda, hogy lova megkerült. Ugyanis egy a mezőről hazatérő munkásnak feltűnt az ádáz vágatás és a nádas hidja mellett lefűlelte a menekülő lőkötőt, Nemsokára a helyszínére érkezett a ló gazdája is kitudódott a moré ravaszága, ki, hogy az ütlegektől megszabaduljon, azzal állt elő, hogy ő nagyon könnyű lovas és ez a szilaj papi meg elkapta, hogy a legnagyobb erőfeszítés mellett sem tudta megfékezni. Daczára azonban ezen kifogástalan mentségnek, előbb jól elláták utaravalóval a morét, azután szelnek eresztették, hogy hadd próbáljon másfelé szerencsét a — könnyű lovas.

— **A cigaretta ártalmassága.** Azt, hogy egy gyenge tüdejű embernek árt a cigaretta, felesleges vitatni, de viszont téves felfogás az, hogy a „füstpapiros” káros következményeit egészben a papiros hártjuk. A dolog így áll: ha valaki naponta 25 cigarettát szí el, ami már meglehetősen kvantum, az 0.8 gramm papirost használ el vele, amelynek a hamuja 0.06927 gramm. Ez a hamu mindenféle ártalmas anyagokat tartalmaz, mint pl. vasat, me-

szet, rezet és egyebeket, de természetesen oly csekély mennyiségben, hogy az, aki 25 éven át megszokta a dohányzást, az mindezekből csak egy grammnyit lélekzik be. Egészséges tüdejű embernél a dohány nem okoz semmi ártalmas következményt, pusztán az idegeket igazgatja kellemesen s a dohányt elburkoló papiros pedig fenti tartalmánál fogva a legkevésbé sem veszedelmes.

— **A laxenburgi fehér őz.** A laxenburgi lovagvár vadászemlékeinek és troféumainak gyűjteménye híres a gazdaságáról. Hatalmas agancsok, kitömött szárnyasok és vadak között a nézőnek különösen feltűnik egy kitömött fehér őz, melyet, mint a föléje szegezett tábla mondja, maga *Rudolf* trónörökös ejtett el. A lovagvár öreg kulcsárja, aki végig szokta vezetni a termeken a látogatót, különös, gondolkodóba ejtő történetet mond el erről a fehér őzről. Vadászbabona szerint nem jó meglőni a fehér őzet; telivér vadász óvakodik is még a czélbavevéséstől is, mert az elejtése szerencsétlenséget hoz gyilkosára. A trónörökös egyszer vadászni járt s valami ritkás pagonyban előbukant éppen lőésre a laxenburgi fehér őz. Vadászó hevében a királyfi ráfogta a puskát s az első lőésre leterítette. Mikor az öreg erdőmester, aki a vadászatot vezette s a trónörökös közelében állt, meghallotta a lövést s látta az állat halálos ágaskodását, megdöbbsent. Oda-sietett a trónörököshöz s ijedten szólt neki:

— Fenséges ur, szerencsétlenség ér bennünket!

Két hónap múlva az egész világ Mayerlingről beszélt . . .

— **Bejelentett öngyilkosság.** *Farkas* Ilona barthi születésű 16 éves budapesti gyári munkásleány a napokban szüleinek *Ranoider-utca* 23 sz. a. levő lakásáról elment s azóta nem találják. Tegnap egy barátnőjének levelet írt, a melyben tudatja, hogy elmészti magát.

— Mire e levelet olvassátok — írja — a hullámok már összesimultak holttestem fölött. A rendőrség mindenfelé keresi.

— **Szerelmi vallomások.** A cambridgei egyetem egy kiszáradt szívű, öreg tanára, valószínűleg a nagy vakáció unalmas napjaiban áttanulmányozott a tartalmuk és utánuk következő esemény szerint száz szerelmi vallomást. A tudós professzor a következő eredményre jutott: Száz esetben 67 ur megcsókolta a szíve hölgyét és úgy vallott, 81 kijelentette, hogy ő nélküle nem tud élni, 72 esetben megfogta a leány kezét, 36 szerelmes ember pedig szoroson a karjaiba zárta a nőt. Huszonhat imádó csak ülve tudta nagyfontosságú vallomását elmondani, négy a zsebkendőjével babrált zavarában, három a könyeit törülgette, három pedig egy lábbon állott. Négy férfi mindkét lábbal letérdelt, nyolcz pedig csak feltérde ereszkedett. Négyen a nő arcát csókolták meg, tizen pedig a puha fürtökre lehettek csókot. Három a leány szemét, kettő a kezét, egy a homlokát, egy pedig az orrát (tévedés volt!) csókolták meg. A vallomás elfogadása tizenhárom szerelmesnek a torkát szoritotta össze, ugyanannyinak volt lelkiismeretfurdalása, öt pedig egész higgadtan viselkedett. Kilenczen a világ legboldogabb emberének vallották magukat, heten majdnem megbolondultak a boldogságtól, öt pedig egy szót sem tudott szólni.

— **Helyközi távbeszélő Ujvidéken.** A budapesti m. k. posta- és távirda-igazgatóság az ujvidéki távbeszélő hálózatot 1900. évi szeptember hó 1-én bevonta a helyközi távbeszélő forgalomba. A beszélgetési díj 3 perczig tartó közönséges beszélgetés után 2 korona, elsőbbségben részesülő sürgős beszélgetés után pedig 6 korona. Legközelebb a debreczeni és zombori távbeszélő hálózatot is bevonják a helyközi forgalomba.

— **Összezuzott munkások.** Nagy szerencsétlenség történt ma a zágrábi börgyár építésénél. Az épülő félben levő börgyár menyezete

lezuhant és két munkást maga alá temetett. A két embert, összezuzva, holtan huzták ki a romok alól.

— **Halott a Gellérthegy oldalán.** Mintegy két hete, hogy a budapesti Gellérthegy egyik lakásán halva találták *Atkari* Imre nyug. honvéd főhadnagyot, biztosítási ügynököt. Kezdetben azt hitték, hogy megmérgezte magát, de a bonczolás megállapította, hogy szívszélhűdés érte. A megejtett göröcsövi vizsgálat is azt eredményezte, hogy a testben mérget nem találtak.

— **Aradot ismét mellőzik.** A hatalmasok, már megint osztozkodnak új állami hivatalok elhelyezésénél, a maguk városairól gondoskodván. S természetesen kimaradt szépen innét is Arad. Megjött ugyan ide is a miniszteri leirat régöbben az állategészségügy állomositásáról, hosszú idő óta ismertetik nyilvánosan az állomositás tervezetét, más városok foglalkoztak is vele, de Aradon az ilyesmi — nem fontos. Fölállítják az állami állategészségügyi kerületeket és ebből Arad kimaradt. Hanem bezeg ott vannak: *Pozsony*, *Temesvár*, *Budapest*, *Kassa*, *Kolozsvár*, és *Nagyvárad*. Az előmunkálatok serényen folynak. A miniszter legutóbb elrendelte, hogy a törvény végrehajtásával járó munkában a nyári szünet alatt is foglalkozzanak! A munka folyik is serényen s minden lehető megtesznek, hogy *jövő év január elsején már az új rend legyen hatályban*. Addigra ki fogják nevezni az állami állatorvosokat is, számszerint mintegy 600-at. Az állategészségügyi közszolgálat állomositásával az ország hét állategészségügyi kerületbe lesz beosztva. Az állategészségügyi kerületek élén állategészségügyi felügyelők fognak működni. Ezeknek a fönfentelt 7 városban lesz a hivataluk. Aradot bizonynyára beosztották a temesvári kerületbe. Hát nem szatira ez?

— **A lift eredete.** Aki azt hiszi, hogy a lift, a modern házak e kényelmi eszköze, a legujabb kor találmánya, az csalódik. Már *Saint-Simon* jegyzeteiben található erre vonatkozólag érdekes sorok:

— *Villayer* ur — írja *Saint-Simon* — tele volt mindenféle praktikus ötlettel. Például, hogy éjjel a sötétben is tudja, hány az óra, egy nagy órát függesztett ágya mellé a falra s az óra számlapján minden szám mellé egy kis bádgedényt akasztott. Az apró edények mindenikében másféle fűszer volt. Amikor aztán éjjel fölébredt, megkereste az ujjával a mutatót, a mutató mellett levő edénykébe dugta az ujját. Aztán lenyalta és így megtudta, hány az óra. Ejjél például — bors volt, egy óra só, két óra czimert, három óra ezukor — stb. Csak a sorrendet kellett megtanulni. — Ugyancsak ő találta fel a repülő székeket, amelyekbe csak bele ülni és a ház egyik emeletéről a másikra szállítanak. A királyi családnak nagyon megtetszett ez a találmány, s *Versaillesban* be is rendeztetett egyet. De az a baj történt, hogy amikor a király lánya beleült, a szék a féluton megállt és se le, se föl nem akart menni. Kénytelenek voltak a falat áttörni, s így szabadítani meg a fogoly király kisasszonyt. Ettől fogva aztán kiment a divatból a repülőszék.

— **Marcel Prévost a jövő regényéről.** A *Temps* anketjében, amely a huszadik század irodalmáról, tudományáról és bölcsészetről szól, s amelyben a francia irodalom és tudomány legelső alakjai szerepelnek, nyilatkozik *Marcel Prévost* a jövő regényéről.

— **Manapság** — írja — a hosszabb műveket kívánják. A három kötetes regény, amely Angolországban divatos és nekünk rendesen nevetségesnek tetszik, Franciaországban sem lehetetlenség többé. Már trilógiáink is vannak és nemsokára tetralógiáink is lesznek. A házasságtörés mint téma ez idő szerint már ki van kisé merítve, de valószínű, hogy egyszer megint föléled. A holnap regénye, úgy hiszem, mind inkább szociális regénynek lesz, de azért természetesen, mint minden időben, lesznek mindenféle regények. A holnap regényének a stílusa — ez a nekem és *Brunetiére*nek kedvencz idea — „folyékony” lesz. *Anatole France* mintáját adja a „*Histoire contemporaine*”

neben." A Maupassant féle rövid elbeszélések úgy a könyvkereskedésekből, mint az újságokból kezdenek kiszorulni. Hosszu novellákat fognak írni, három-négyet egy kötetben, mint a hogy Bourget szereti mostanában. Ez nagyon életre való forma, amely mindazt magába öleli, a mi egy tulajdonképpen regénybe nem való. Végül még valami különös jelenség is megemlítendő, a regényírók szaporodása. Valósággal csapatostul jönnek, mint Angolországban. És bámulatos a szorgalmuk, a termékenységük és az apróságok megfigyelésében való izlésük.

Minden jó lesz, ha nem fognak férfi-regényeket írni s megelőgesznek azzal, hogy asszonyregényeket írjanak.

— **A Maffia-ujabb bünei.** *Palermóból* jelentik, hogy augusztus 26-án Tomaso Natale közelében (Szicília) meggyilkolva találtak egy Antonio *Mangiapane* nevű embert, aki *Oliveri* szenátor, Palermo volt polgármesterének a birtokán mezőőr volt. *Oliveri* szenátor, aki most a birtokán tartózkodik, hallotta a lövéseket, de azt hitte, hogy maga az ő lövése volt. Nehány óra múlva találtak meg *Mangiapane*-nek több golyótól átfúrt holttestét. Kétségtelen, hogy a Maffiának újabb titokzatos bűncselekményéről van itt szó. Csakhamar e gáztett kiderülte után eltűnt még két másik mezőőr is: Giuseppe di Maggio és Giuseppe Bologna, akikről szintén fel lehetett tenni, hogy a Maffia áldozataivá lettek. E sejtelen csakhamar valóban bizonyult. A két őrt holttestét borzasztóan megcsönkítve találtak meg Bordonaro szenátor birtokán egy árokban. Bolognának a feje csaknem egészen le volt tépve a testéről; Maggio holttestén pedig a fej hátsó része teljesen le volt skalpirozva. A rendőrség letartóztatott két parasztot Bordonaro szenátor birtokáról.

— **Egy belga diák pókgyűjteménye.** Egy belga természettudományi tanár ki akarta próbálni növendékeinek a természettudományi gyűjtés iránt való érzékét és megbizta őket, hogy a vakációban a gyűjtésre adják magukat. Egyik növendékét például azzal bizta meg, hogy gyűjtson mindenféle pókokat. És az eredmény, mint azt a tanár egy tudományos folyóirattal közli, meglepő volt. A kis diák, leküzdve a legtöbb embernek a pók ellen való undorát, bejárta szülőhelyének környékét valami öt kilométernyi kerületben és száz fajta pókot gyűjtött össze, köztük olyat, amely Belgiumra nézve egészen ismeretlen volt, noha ez az ország különösen sok pókspecialistával dicsekedhetik, köztük a tudós Bekerrel, aki egész Belgiumot felkutatta ebben a tekintetben. A fiu bizonyára még nagyobb eredményt is érhetett volna el, ha nagyobb területen buvárkodik. Az érdekes gyűjteményt gondos őrizet alá vették.

— **Margit királyné garderobja.** Özvegyesre jutott Margit királyné az ő nagy gyászában sok aprólékos dolgról is tud intézkedni. Már a tragikus királygyilkosság után következő első órákban ügyszólván adta ennek bizonyosságát. Újabb értesülés szerint már a ruhatárról is a legrészletesebben intézkedett. Garderobjában sok olyan kosztüm volt, amelyet alig viselt egyszer kétszer s félretett, vagy valami kis hiba miatt egyáltalában nem használt. Amikor a napokban azt az óhaját nyilvánította, hogy özvegyességét Turinban akarja tölteni s hogy gyászruháját hosszú ideig nem fogja levetni, első udvarhölgye és barátja, Villa Marina marchesa egy kegyet kért tőle. Azt kérte, hogy adja emlékül egy-egy kosztümjét, amelyet többé nem vesz föl, azoknak az udvarhölgyeinek, akik évek során férjhez mentek mellőle a vidékre. — A királynét ez az idea nagyon meghatotta s nemcsak hogy a marchesa kérését teljesítette, hanem még minden egyes ilyen emlék-kosztümhöz egy-egy boldogabb időkből való ékszerszert is ajándékozott. A kosztümök közül csak azokat tartja meg, amelyeket valamikor a jövőben viselni fog, így a pongyolákat, a tea-gownokat és meg néhány öltözetet. Megtartja aztán csuda-szép menyasszonyi ruháját és azt a szép, fehér szatén-kosztümöt, amelyben Umberto király őt azon a végzetes július 29-ikén utóljára látta. Ezt a két relikviát pedig menyének, az olasz királynénak hagyományozza majd egykoron.

— **Üngyilkos raktárnok.** *Preisz* Miksa pusztaladányi szül. 24 éves raktárnok ma reggel Budapesten a Pázmán-utca 4. sz. a levő lakásán föbelötte magát s szörnyet halt. Levelében

azt írja, hogy tettét azért követte el, mert meguntta az életét. A bonczoló-intézetbe szállították.

— **Magyar név.** *Volk* József bogarosi illetőségű, volt aradi, jelenleg makói lakos vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel „Füzes“-re változtatta.

— **Derűre boru.** Pokoli csinyt követett el valakia Mainz mellett levő Bodenheim népével. Ez az eddig még ismeretlen gonosz lélek megtudta néhány bodenheimi ember sorsjegyének a számait és táviratozott nekik, hogy nyereményeket csináltak. Az egyiknek azt, hogy ötvenezer márkát, a másiknak hogy harmincezer márkát, a harmadiknak, a negyediknek, hogy ötezer és háromezer márkát. A falu valóságban lázban volt, az utcákon csoportok alakultak s izgatottan tárgyalták a nagy szerencsét. Hanem vége lett csakhamar az örömeinek, a boldogság legmagasabb fokáról a legkeservebb csalódásba esett a falu. Az egyik „szerencsés nyerő“ ugyanis táviratozott a városba, s akkor az a válasz érkezett, hogy a nyereményről szó sincs. Így sült ki, hogy a többi nyerőt is felültette valaki. Nyert valaki a faluban háromezer márkát, de azt a nagy csinytevő nem értesítette.

— **Megmérgezte magát.** *Budainé-Benyák* Anna lizkei illetőségű 21 esztendőös budapesti cselédleány, aki a Bethlen-utca 9. szám alatt levő házában szolgál, ma reggel marólugott ivott. A leányt, aki súlyos belső égési sebeket szenvedett, a mentők a Rókus-kórházba szállították.

— **Iskolai fiu és leány táskákat** a legnagyobb választékban csakis *Porter* Vilmos koronás áruházában lehet találni. Ugyiszintén csinos férfi nyakkendők és esőernyők érkeztek. Amire felhívjuk a t. közönség figyelmét.

— **Késelések.** *Opid* Lőrincz budapesti tót napszámos tegnap jól felöntött a garatra s bepálinkázott fővel összeveszett a kerepesi-úton több társával. A vége az lett, hogy összeszurkálták s most a Rókus-kórházban fekszik. — Ugyanilyen sorsban részesült *Róth* Ferencz 22 éves erőművész is, akit a Herma-úton támadtak meg. Végre *Lenke* Mátyás 20 éves borbélylegény, ki részegen kiesett egy komfortliból, s rá még meg is verték. Ugy vitték be a Rókus-kórházba több sebből vérezve.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

A könyvelő ur szerelme.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 3.

A budapesti Lipótváros kereskedelmi irodái füledt légkörében nevelkedett föl egy ifju, akit nevezzünk talán *Winter* Fülöpnek és aki arról volt ismeretes, hogy kerülte a nőket.

Történt azonban, hogy a könyvelő ur az Urnak ezerkilencszázadik esztendejében egy holdvilágos nyári estén megismerkedett *Adler* Annával, aki is törvényesen *Adler* Samu főpinczér hitvese volt. A *Winter* Fülöp kökemény szíve tüzet fogott és örülten belészeretett szíve Annuskájába. A szép asszony nem utasította vissza a daliás főkönyvelő szerelmét és amíg *Adler* Samu a kávéházban a piccő cappot hordozgatta, addig Annus asszony a könyvelő ur ölen szórakozott.

Igy éldegéltek a szerelmesek Amor védelme alatt idestova kerek egy esztendő óta. Tegnap azonban szokatlan dolog történt és *Adler* Sámuel éppen akkor talált hazamenni, amikor véletlenül a főkönyvelő ur a „tartozik“ és „követel“ fogalmakat magyarázgatta a szép asszonynak. *Adler* Sámuel úgy gondolkodott, hogy az ő Annuskájának a könyvelés tudományát nem szükséges okvetetlen elsajátítani és botjával rohant a szerelmes *Winter*-re.

Az asszonyka futni akart, de a feldühödött férj utját állta és torkon ragadva — fojtogatni kezdte. Az asszonynak mégis sikerült kiugrani és futott le a lépcsőkön — a férj utána.

Az utcán érte utol, ahol azonban a járókelők kimentették a kezei közül. Közben a könyvelő urnak is sikerült kerekét oldani, de sokáig érezni fogja az ütlegek nyomát, amelyek első szerelme gyászos befejezését fogják eszébe juttatni, amit ő ugyan nem „követelt“ de amelyekkel a megcsalt férj mégis „tartozott.“

A dolognak különben komoly folytatása is lesz, mert a VIII. kerületi kapitányság, — ahová a verekedőket be is kísérték — utcai botránycsinálás czimén megindította mind a három szereplő ellen a vizsgálatot.

A mentők is kivonultak, de közbelépésükre nem volt szükség, mert a sebesülések csak könnyebb természetűek.

MULATSÁGOK.

(=) **Multság a várban.** A helyőrség nagy része a hadgyakorlatokra elvonult, de azok, akik visszamaradtak a helyőrségi szolgálat egyhanguságába egy kis változást hoztak azon estély rendezésével, mely tegnap este a várbeli káptalan nagytermében lezajlott és melynek sikere, *Mandl* Antal főhadnagy és *Schlechta* Gusztáv hadnagy rendezői ügyességét dicsérte. Az estély dilettáns előadással egybekapcsolt táncmultság volt, mely a kora reggeli óráig tartotta együtt a résztvevőket. Előadásra került *Hörner* a Nevelőnő című 1 felvonásos vígjátéka, melyben *Dietrich* Albert alezredes *Marta* és *Dorottya* leányai, továbbá *Garzaroli* Gusztáv kapitány *Miczi* leánya játszottak ügyesen. Nagy derűtséget keltett *Mandl* Antal főhadnagy kínai kupléival és *Schlechta* hadnagy humoros monológiájával; ugyancsak derült perczelet szerzett *Lázár* huszárhadnagy improvizált komikus előadásával. — Előadás után az elmaradhatatlan konfetti csata szórakoztatta a jelenlévőket, kik azután lelkes tánczozal fejezték be a kedélyes estét. Jelen voltak: *Wachsmann* ezredesné, *Dietrich* alezredesné, *Lázár* alezredesné, *Garzaroli* kapitányné, *Geiszley* kapitányné, *Mandl* ezredorvosné, *Mandl* kapitányné és *Szerb* főhadnagy. A figyelmes rendezőség a hölgyeket egy-egy virágcsokorral lepte meg.

(=) **Parkünnepély.** *Vinga* város intelligenciája vasárnap az Erzsébet-ligetben nagyszabású ünnepélyt rendezett, mely kitünő sikere mellett, az örökimádás temploma javára 5000 korona bevételt eredményezett. Az ünnepély, melynek védnöke *Woraciczky* Jánosné szül. *Khuen* grófné volt, délután 3 órakor vette kezdetét. Az elárúsító hölgyek nagy buzgósággal végezték munkájukat, úgy, hogy a sok tarka árújuk az utolsó darabig elfogyott. A különböző látóvalók körül vig volt az élet, sokan nézték a lawn-tennis, teke-, football-mérkőzéseket és a birok-viadalt.

A teke-versenyen díjakat nyertek: 1. *Blaskovich* Ferencz orsz. gyűl. képviselő (3 dobás 20 bábbal) egy nagy hordó sört, 2. *Bányász* Jenő (Arad) hamutartót, 3. *Siró* ezredorvos konyak-készletet, 4. *Dermendzsin* József szópóka garnitúrát, 5. *Götter* Frigyes pénztárczát, *Müller* Károly (Temesvár) 4 koronát.

A football mérkőzésen nyertek: *Láng* István VIII. gimn. tanuló (Temesvár) 1-ső érmet, *Bivald* Mátyás VII. real. tanuló (Arad) 2-id ezüst-érmet, *Hern* Sándor 3-ik ezüst-érmet, továbbá *Ertel* Károly, *Dermendzsin* József, *Vingai* József, *Nenkov* Demeter, *Dupcza* Ferencz, *Sztojanov* Mihály, *Penyigei* N., *Bartulov* Gáspár és *Veress* Gyula tiszteletdíjakat.

A lawn-tennis versenyen nyertek: 1-ső díjat: *Kiss* Margit illatszert készletet, *Dupcza* Ferencz pénztárczát; 2-ik díjat: *Szathmáry* Böskő zsebkendő tartót, *Bolyos* Alajos szivartárczát; 3-ik díjat: *Manassy* Gyula, *Müller* Károly 100—100 bock-szivart.

A nyereményeket az elnöklő grófnő a nagyközönség érdeklődése mellett osztotta ki. Az ünnepély 6 órakor ért véget, este 8 órakor táncmultság következett. A jelen volt hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: *Woraciczky* Jánosné grófnő (Monostor), ifj. és id. *Bayerné*, dr. *Bérczy* Gyuláné

(Orczifalva), Csáky Istvánné, Csizmas Ilésné, dr. Darabanth Jánosné, Csapó Gézáné, Dobrovné (Temesvár), Császnékné (Temesvár), Ebersteinné (Merzifalva), Enyedy Zsigmondné, Feletár Nándorné, Gyuresovitsné, Hauska Gerlics Emilia (Orczifalva), Kiss Lajosné, Koszilkov Lipótné, Klemann Sándorné, Králitz Béjáné, Kudar Lajosné, özv. dr. Kuhnne, Karátsanyi Mária, Küttl Árpádné (Hodony), özv. Manassyné (Murány), Miatovits Veturia (Zsadány), Nagy Györgyné (Temesvár), özv. Ohmitz Gusztávné, Puskov Péterné, Ragányi Istvánné (Budapest), Radu Aurelné, Rolké Rezsóné, Szathmáry Lajosné, özv. Szándiné (Baracsháza), Schlesinger (Kalácsa), Szekosanné (Baracsháza), Veress Lajosné, Weierer Gyuláné, Veiszgerberné (Orczifalva) stb.

Leányok: Bayer Klementin, Barra Rózsika, Bélics nővérek (Merzifalva), Dobroszláv Teréz, Eberstein Ernesztin (Merzifalva), Enyedy Erzs, Feletár Livia, Csasznek Riza (Temesvár), Kiss Margit, Karátsanyi Szerén, Klemann Lujza és Ilonka, Králitz Malvina, Koszilkov Ilona és Vilma, Manassy Margit és Gizella (Murány), Nagy Alice (Temesvár), Nagy Gizella és Ida, Ohmitz Guszt, Szathmáry Böske, Szerb Ella (Csákova), Teufel nővérek (Merzifalva), Vudy Erzsébet és Margit, Horn Lujza és Vikki.

(=) **Hangverseny és táncmulatság.** Sikertelen hangversenyt rendezett vasárnap a lippai dalegylet a *soborsini* Szarvas-szálló nagytermében. A délutáni vonattal érkezett a dalárda, melyet az önkéntes tűzoltóság teljes díszben fogadott. A dalosok mindenekelőtt a községi regényes helyeit nézték meg s különösen felkeltette érdeklődéseiket az Erzsébet-téren a magasba nyúló sárga márvány emlék, a megboldogult királyné remek arczképével, melyet a közönség lelkes lakossága emellett. A hangverseny fél 9 órakor vette kezdetét. A teremben az egybegyűlteket között Soborsin intelligenciája teljes számmal részt vett. A hangverseny után tánc következett, melyen az első négyest 60 pár táncolta. Sikeresen rendezte a bált *Schramm* Róbert soborsini takarékpénztári titkár, ki a táncrendbe újabb tánczokat vett be. Jelen voltak a mulatságon:

Asszonyok: Erdélyi Mihályné, Bárdy Kálmánné, Kemka Gyuláné, Barcza Gyuláné, Kigyósy Györgyné, Kiss Józsefné, Reis Antalné, Peschka Józsefné, Gottlieb Ferenczné, Pekurár Simonné, ifj. Róth Bernátné, Givulescu Protásné, Berire Izidorné, Kalcz Antalné, Binder Jánosné, Boross Lászlóné, Bäck Károlyné, Molnár Györgyné (Kolozsvár), Blau Mátyásné, Grim Lászlóné, Szabó Döméné, Moklovszky Béláné.

Leányok: Ganczky Gizella, Pekurár Aranka, Back Sárika, Róth Ilonka, Klein Juliska, Blau Rózsika, Gottlieb nővérek, Boross Aranka, Novák Jozsefin, Bendl Mariska.

SPORT.

+ Az aradi atlétikai klub kedden este 9 órakor választmányi ülést tart a Központi-kávéház külön helyiségében.

TÖRVENYKEZÉS.

§ A megrágalmazott rendőrség. Töpreődött öreg embert állított elő ma reggel egy markos eszéki rendőr a budapesti büntető törvényszékhez, *Mandl* Mór előbb a fővárosban ügynökkösködött, később pedig leköltözött Eszékre. Mint eszéki lakos kapta két évvel ezelőtt a hirt, hogy nagyreményű fiát, *Mandl* Mórt a santpölteni rendőrség minden ok nélkül hazatolonczoltatta szükebb hazájába, Budapestre. Az apai szeretet sehogy sem tudott megnyugodni ebben az erélyes rendőri eljárásban s ügyvédet választott arra, hogy járjon utána fia ügyének. Az ügyvéd el is járt s megtudta, hogy a fővárosi rendőrség bünygyi osztályánál a nyilvántartási hivatalban az öreg *Mandl* fiáról ifj. *Mandl* Mórról törzslap van vezetve, mert lopás és csalás miatt büntetve volt. Ezt a törzslapot a rendőrség mihelyt megtudta, hogy ifj. *Mandl* Mór pinczér Sant-Pöltenbe tette át a lakását, megküldötte a Santpölteni rendőrségnek is, amely erre rövid uton hazatolonczoltatta a büntetett előéletű embert. Az öreg *Mandl*, aki ugylátszik, nem tudott semmit sem fiának viselt dolgairól, nagyon elkeseredett erre a váratlan felfedezésre s egy gombra levelet intézett a főkapitányhoz, amelyben alaposan megrágalmazta az egész rend-

őrséget. Rágalmazás miatti bűnygyét — a mely a főkapitány panaszára indult meg ma tárgyalta *Bakonyi* dr. bíró. A tárgyaláson a panaszos rendőrség képviselőjében Rudnay megbízottja, Pekáry főkapitány-helyettes volt jelen. A törvényszék a lefolytatott főtárgyalás után Dofarkay alügyész vádjá után 8 napi foga-házra és 10 korona pénzbüntetésre ítélte az öreg *Mandl* rágalmazás végéért. Az ítélet jogerős.

NAPIREND.

Szeptember 4. Kedd. Róm. kath. naptár: Rozália. — Protestáns naptár: Rozália. — Görög-keleti naptár (aug. 22.): Zotikl. — A nap két 5 óra 7 perckor, nyugszik 6 óra 17 perckor. — A hold két 3 óra 3 perckor, nyugszik délelőtt.

Időjárás. Légnymás reggel 7 órakor 763.0 milliméter, délután 2 órakor 761.6 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 16.6, délután 2 órakor C° + 24.9. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 5, délután 2 órakor N. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hűvös, helyenként csapadék.

Szabadságharozl emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11¹/₂—12¹/₂ óráig. Helyiség: Erekléy-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Szeptember 7—9. A lövész egyeslet Lőrincz-napi díjlővészete.

Szeptember 8—9. Az arad-hegyvidéki turista-egyesület kirándulása Piskire.

Szeptember 12—13. Országos pinczérgyűlés Aradon.

Szeptember 16. A „Zsránd” kerékpáros-egyesület versenye (Brád-vagyalmágyi országuton); táncmulatsága (Hungária-vendéglő.) — A világosi önszegélyző-egyesület mint szövetkezet közgyűlése délelőtt 11 órakor.

**Jó karban lévő,
használt iskola-könyvek
erős keménykötésben
fél árban kaphatók.
INGUSZ I. és FIA
könyvkereskedésében**

a *Kun, Fülöp* és *Csath-féle gazdasági és általános ismétlő iskolai olvasókönyv főbizományi raktárosa.*
Arad, templom-utca.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —
Budapest, szeptember 3.

Déltőzsde. Buzakinálát sürgető, vételkedv győnge. Lanyha irányzat mellett 26.000 métermázsa került forgalomba, 5 fillérig olcsóbb áron. Egyéb gabonanemű lanyha, olcsóbb. Időjárás esős.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.59—7.60
Buza 1901. áprilisa	8.—8.01
Rozs októberre	7.03—7.04
Rozs 1901. áprilisa	7.36—7.37
Zab októberre	5.30—5.31
Zab 1901. áprilisa	—
Tengeri szeptemberre	6.14—6.15
Tengeri októberre	—
Tengeri 1901. májusra	4.96—4.97
Repce szeptemberre	—

Zárul 4 órakor:

Buza októberre	7.60—7.61
Buza 1901. áprilisa	8.01—8.02
Rozs októberre	7.02—7.03
Rozs 1901. áprilisa	7.35—7.36
Zab októberre	5.28—5.29
Zab 1901. áprilisa	5.14—5.17
Tengeri szeptemberre	—
Tengeri októberre	—
Tengeri 1901. májusra	—
Repce szeptemberre	—

Zárul 4 órakor:

Osztrák hitelrészvény	672.75
Magyar hitelrészvény	689.—
Leszámitolóbank részvény	447.—
Rima-Murányi vasút részvény	536.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	668.75
Közuti vasút	616.—
Városi villamos vasút részvény	289.—

= Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása 1900. aug. 16-tól 31-ig. Személyszállítás 1900. aug. 16-tól 31-ig 26222 személy, bevétel 4934 korona 80 fillér, 1899. aug. 16-tól 31-ig 27699 személy, bevétel 5281 korona 50 fillér, 1900. jan. 1-től aug. 31-ig 336807 személy, bevétel 64850 korona 20 fillér, 1899. jan. 1-től aug. 31-ig 344506 személy, bevétel 66085 korona 60 fillér. Teherszállítás 1900. aug. 16-tól 31-ig 1940010 klg., bevétel 2021 korona — fillér, 1899. aug. 16-tól 31-ig 1613630 klg., bevétel 1514 korona 70 fillér, 1900. január 1-től aug. 31-ig 17220520 kilogramm, bevétel 18714 korona 60 fillér, 1899. január 1-től aug. 31-ig 22729520 klg., bevétel 22794 kor. 68 fillér.

S z e s z ü z l e t

— Szeptember 3. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter 0/0, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 11 korona métermázsanként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsden.

Budapest, 1900. szeptember 3.

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	96.10
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	90.70
Magyar arany 4 ¹ / ₂ 0/0	100.—
Magyar ezüst 4 ¹ / ₂ 0/0	99.60
Magyar keleti vasút	97.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	90.30
Magyar italmegváltási kötvény	98.50
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	159.—
Tiszszabályozási és szegedi kölcsön	140.—
Osztrák papírjárdék	97.35
Osztrák járadék ezüst	97.20
Osztrák járadék arany	97.15
Koronajárdék	97.40
1860-iki államsorsjegyek	133.—
Osztrák-magyar bankrészvény	170.9—
Magyar hitelbank részvény	686.—
Osztrák hitelintézet részvény	667.—
Osztrák-magyar államvasút	636.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.24
Német birodalmi márka	118.30
London	242.—
Paris	96.25

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Nagy-Halmágy. Személyes támadásokra nem engedhetjük felhasználni lapunkat. Legfeljebb a nyilttérben volna közölhető, ott is csak a beküldő nevének teljes aláírásával.

R. A. Szaklapba való közlemény. Nem közölhetjük.

**Használt iskola-könyveknél
a bekötést ingyen adom.**

Használt iskola-könyvek

minden iskola részére
erős, tartós kötésben,
és tiszta, kifogástalan állapotban
félárban kaphatók

KERPEL IZSÓ

könyvkereskedésében
ARADON, Andrassy-tér 20. szám, (Aréna-épület.)

Használt tankönyveket cserében vagy készpénzért negyedáron átveszek. 2520

**Használt iskola-könyveknél
a bekötést ingyen adom.**

CSARNOK.

Nóra.

Írta: Kónya Ákos.

(Vége.)

Ugy is lett; a bárbaj megtörtént. Maday Jenőnek nem volt szerencséje. Az Árvay Dezső pisztolyának golyója szétroncsolta balkarját, úgy, hogy azt amputálni kellett.

Mivel az egész város tudta a párbaj okát, Nóra sem habozott tovább, hanem igent mondott Árvaynak. Csahamar egybe is keltek és hosszabb utra indultak külföldre.

Nóra boldog volt. Elfelejtette első házassága szenvedéseit s lelke valóságosan felüdült a Dezső igaz verőfénye alatt. A napok mulását észre sem vette s azt hitte hogy boldogsága örökké fog tartani.

Az élet azonban álom s ki annak képeiben hisz és remél az csalódik a legtöbbször. Nóráat végzeté nem teremtette boldogságra s örömet is csak azért adott neki a sors, hogy ezután következő fájdalma annál égetőbb legyen.

Dezső egy idő óta gyakran betegeskedett és állapota ósz felé oly rosszra vált, hogy orvosi tanácsára a délvidékre kellett mennie. Nóra szívében mélyes fájdalommal látta férje hervadását, de biztatta betegét, derült arczzal járt körülötte. A boldogtalan ember most már százszoros erővel ragaszkodott feleségéhez, hisz érezte, hogy erőt, egészséget nem adhat neki se a déli nap se az orvosok tudománya.

Egy fél év múlva özvegyen maradt Nóra. . . . Leomlott körülötte minden . . . Összedől családi életének oltára, szerelme napját kioltotta a halál . . . Sebzett szívvel temette el urát. kibén elvesztette mindazt, mi neki kedves volt a földön . . . Nem érdekelte most már semmi és egyedül az emlékezetben talált vigasztalást . . .

Néhány év telt így el bánatban, fekete fátyolban és égő könyvek között, míg úgy, a hogy gyógyulni kezdett a fájo seb. Nóra néha-néha már társaságokban is megfordult, hol részvételt voltak mélyes fájdalom iránt. Halvány arczzán mindig ott volt az a fájdalmas vonás, mely szívünk nagy veszteségét eltörölhetlenül jelzi.

Óhatatlan volt, hogy ne találkozzék olykor olykor Maday Jenővel, ki végzetes bárbaja óta egészen megváltozott. Váltakoztak is egy pár szót egymással, de Jenő gondosan kerülte mindazt, a mi a multat érintette. Tisztelettelte fájdalmát annak az asszonynak, kinek szerelméért évek előtt bátran állt a pisztoly csöve elé.

A kik azonban gyakran találkoznak, lehetetlen, hogy vissza ne térjenek a mult emlékeire. Nóra lelkében meg bizonyos szánalmat keltett az a félkaru ember, ki felhagyva ifjúkora könnyelműségével, a jobb társaságokat szívesen kereste fel. Gyöngéd volt tehát Nóra iránta már csak azért is, mert örült, hogy Jenő lelkében jobba lett és komoly férfiú vált belőle.

És talán sejtette is, hogy ez az ember megtisztult szerelmével szereti. Nem a vér, hanem a lélek, az a kimondhatatlan édes érzés vonzotta őt a fiatal özvegyhez. Ugy gondolta, hogy ő boldoggá teheti azt a sokat szenvedett szívet és ha nem is gyógyíthatja be a sebet, de enyhítheti szerelmével annak sajnó fájdalmát.

Végre alkalom nyílt a négy szemközti beszédre. Jenő bevallotta, hogy szereti Nóráat, kit nem lepett meg a vallomás, mert kiolvasta azt Jenő vágyó szemeiből. Nem is neheztelt, mikor Jenő előadta kérésését, hanem szeliden így válaszolt:

— Mondjon le rólam édes Jenő, mit érne magam az én szívemmel, melyet előbb a keserű csalódás, később a mélyéig ható szenvedés darabokra tört? En már nem tudok szeretni élni. Az én szerelmem odanött ahhoz a sirhoz, mely édes álmomat, szerelmemet, életem boldogságát takarja. Hadd maradjak én itt e sir mellett. Nem lennék magam mellett boldog s mit érne magának egy olyan feleség, kinek szíve nem magával, hanem kedves halottjával társalogna? Sokkal jobban becsülöm, mióta életét megváltoztatta, hogysem elviselhetné lelkem azt a tudatot, hogy nem tehetem boldoggá

. . . . Azért maradjunk mi jó barátok és így nem fogunk csalódnai . . . Nyugodjék meg határozatomban es ne vegye tőlem rossz néven, hogy megmásíthatlan válaszzommal talán bánatot okoztam önnek.

— Bár boldogtalanra tett válaszával, mégis tisztelettel hajlom meg utolsó szava előtt — felelé el nem fojtható zokogás közt Maday. Es most midőn távozom, hogy talán utoljára láttam önt, engedje megcsókolnom kezét, melynek birásához annyi reményt kötöttem.

Nórának is megteltek a szemei könnyekkel, midőn Jenő távozott, mert sajnálta ezt a reményevesztett embert, kit az ő iránt érzett igaz szerelem megtisztított.

Nem is találkoztak többé, mert Maday külföldre mert lakni. Egyszer hír jött felőle, hogy megnősült és boldog. Nóra lelkéből örült, midőn ezt meghallotta és halát adott Istennek, hogy az az átváltozott, megjavult ember, magával vitt fájdalma begyógyult azon mindenható érzés által, melynek neve: szerelem.

Es Nóra? Ő még most is hordja fekete ruhájával gyászát, bánatát. Emlékeiből él s gyakran, ugyszólván mindennap meglátogatja azt a sirt, mely az ő boldogságát eltemette.

Nemes arczzán ott van az a felhő, melyet nem képes onnan elűzni semmi sem s csak akkor oszlik el némileg, ha szegényeit öleli szívéhez . . .

Ki ne ismerné őt közülünk? Köztünk él áldásosan, első mindenütt, hol a nyomor irgalomért esdekel. Es én látom őt, midőn a temetőbe megy, midőn irgalmasságot gyakorol és csodálom őt fenséges bánatában.

Csodálkozom és elgondolkozom a felett, hogy miért nem lehetett ez az asszony boldog, miért kellett neki annyit szenvedni, mikor jó volt, igaz és nemes? mikor annyian vannak, kik szív és igaz érzések nélkül sohasem találnak árnyékra.

Es ő nem panaszkodik, sőt egy-egy mosoly is megjelenik finom metszetű ajka körül, mikor arról a néhány fehér napról beszél, mely neki az életben jutott . . .

IDEGENEK ARADON.

— Szeptember 3. —

Fehér Kereszt szálloda. Sternberg Armin utazó Bécs. — Taub Zsigmond utazó Bécs. — Czako Károlyné birtokosné Déva. — Rosenberg Mór utazó Bécs. — Münz Lajos borkereskedő Tokaj. — Angyal Dezső igazgató Budapest. — Lengyel Ödön igazgató Budapest. — Buhofswarter Dávid utazó Bécs. — Wardogger Albert utazó Bécs. — Pollák Ignác utazó Budapest. — Özv. Elemér Imréné birtokosné Kisjenő. — Hofman Erneszt utazó Bécs. Popper Emil kereskedő Versecz. — Deutsch Emil utazó Budapest. — Frank Albert utazó Bécs. — Scherz Adolf utazó Bécs. — Dr. Valentiny Emil ügyvéd Baja. — Deutsch Karoly gyáros Reichenberg. — Széky András főmérnök Budapest. — Gundel József utazó Budapest. — Biki Alajos hadnagyszó Budapest. — Schorczam József utazó Grác, — Spitz Henrik utazó Bécs.

Vass Szálloda. Kohn Jakab utazó Budapest. — Widder E. Zsigmond utazó Budapest. — Zug József utazó Bécs. — Bembochner József utazó Bécs. — Novák Rudolf utazó Budapest. — Scheer N. kereskedő neje Halmagy. — Glück József kereskedő Budapest. — Mladin György jegyző Silingyia. — Racanesz József kereskedő Temesvár. — Strasser Lajos birtokos Valembre. — Nigre N. magánzó Belényes. — Kohn Mór utazó Budapest. — Iritz N. utazó Bécs. — Lévai Mór utazó Budapest. — Klein Ignác utazó Budapest. — Gross József utazó Budapest.

Központi Szálloda. Holländer Samu kereskedő Csermő. — Tatrachy Károly ügyvéd Körösbánya. — Dr. Grünvald Mór orvos Belényes. — Pogány János birtokos N.-Várad. — Dr. Pirkó Vladimir ügyvéd Nagylak. — Steiner Vilmos kereskedő Budapest. — Deutsch Adolf kereskedő Budapest. — Abonyi Arthur utazó Budapest. — Mezey Zsigmond utazó Budapest. — Poppé Ödön utazó Budapest. — Heinsheiner Gusztáv utazó Bécs. — Glasner Simon utazó Bécs. — Klein Jakab utazó Budapest. — Klohse Frigyes utazó Nürnberg. — Kreutz Albert utazó Bilitz. — Vécsei Károly író Budapest. — Dankó Pista éz művészakara.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szmv. Szolnokról este 8.48
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinról délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnáról este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 8.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. e. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 6.45	Személyvonat reggel 8.53
Személyvonat d. u. 4.25	Vegyesvonat este 6.50
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbeséről szv. r. 8.08
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbeség szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

Dr. Halmos Oszkár
Ügyvédi irodáját

Erzsébet-körut 26-ik szám alatt (Barabás-féle házban) megnyitotta. 2569

Kisdedővő-intézet

Arad, Andrásytér 20. (Arena-épület.)

Van szerencsém a t. uri közönség, de különösen azon szülők b. figyelmét „Fröbel“-féle gyermek óvó intézetemre felhívni, kiknek az iskolaköteles idejét még el nem ért, tehát oly 3—6 éves mindkét nembeli óvodaköteles gyermekei vannak, kiket gondos, lelkiismeretes nevelés és ápolás alá adni szándékoznak.

Egészséges, száraz, jól fűthető téli iskolai helyiségem, mint kellemes, szellős, árnyékos nyári játszó terem, rendelkezésére állanak a kisdedeknek, egybe kapcsolva „Fröbel“ szórakoztató és észfejlesztő — foglalkoztató eszközeinek — mintaszerű láncolatával, melyek a gyermek-világ tudvágyát ép úgy, mint játék kedvét, egyaránt képesek kielégíteni.

20 évi működésem alatt e téren szerzett tapasztalataim alkalmazásával, mindig oda törekedtem, hogy a reám bizott hajlékony gyermeki szívet, minden szép és hasznos tulajdon befogadására képezem. Es épen úgy testi, mint szellemi fejlődésének helyes irányba való terelésével hasznára lehessen. Ezt a jelen tanév végeztével is mindazon uri családoknak, kiknek gyermekei immár elhagyják intézetem falait, hogy azt az iskolával váltsák fel, — szerencsés lehettem bebizonyítani.

Aradon, 1900. szeptember 1-én.

Kiváló tisztelettel:

Róth Amália,
okl. óvoda-tulajdonos
(Arena-épület.)

2576

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására adni, hogy

BRUST J. és FIA

budapesti férfiszabó cégétől

a legújabb őszi és téli szövetmintákat megkaptam és kérem, hogy becses megrendeléseikkel engem megtisztelni kegyeskedjenek

Tisztelettel:

Willheim Lipót,

Arad, József főherceg-ut 8. sz.

2570

A jegyzői teendőiben jártas egyén

40 korona havi fizetés, lakás és élelmezés mellett folyó évi szeptember hó 15-től 2571

alkalmazást nyerhet a bokszeji körjegyzőségénél.

3596/1900. tkvi sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A borosjenői kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Pavlovits Constantin pankotai lakos végrehajtónak, Faur Jozsif végrehajtást szenvedő elleni 51 korona 40 fillérben az árverést elrendelte, minek folytán az aradi kir. törvényszék, és a borosjenői kir. járásbíróság területén fekvő s a Szöllös-Csigerél községi 602. sz. telekjzönyvben A. I. (82-83 b), 978/a, 1483/a, 1876/a hrsz. alatt foglalt ingatlan 718 koronában megállapított kikiáltási árban az 1900. évi szeptember hó 20-ik napján d. e. 10 órakor Sz.-Csigerél községhez tartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladatni, u. m.:

1. Ha a kikiáltási áron felül ígéret nem tétetik, az elárverezendő ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

2. Árverelni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 71 kor. 80 fillért készpénzben vagy az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 86. §-ában előirt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezésével a bíróság által kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben, és pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számított 30 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számított hatvan nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6%-os kamatokkal együtt az 1881. évi december 6-án 39415. igazságügyi miniszteri sz. alatt kelt rendeletében előirt módon a buttyini kir. adóhivatalnál, mint bíról letéti pénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítani.

4. Vevő köteles az épületeket tűzkár ellen biztosítani és a biztosítási bárcaát 15 nap alatt ezen bíróságnál bemutatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. jbiróság tkvi hatóságánál és Szöllös-Csigerél, Sikula és Gyarmata község előljáróságánál megtekinthetők.

Borosjenői kir. jbiróság tkvi hatósága 1900. évi június hó 13-án.

Bittó,
kir. járásbíró.

2244—900. tkv.

Árverési hirdetmény kivonat.

Az aradi kir. tszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Strifler Antal végrehajtónak Braun Adám, Braun Gyorgye végrehajtást szenvedő elleni 240 korona 16 fillér tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő, Almás-Kamarás községben fekvő, az almás-kamarási 210 sz. tjkvben A. + 2 sor a. felvett és 100 kor. értékű, továbbá az almás-kamarási 273. sz. tjkvben A + 1 sor alatt felvett és 817 korona értékű ingatlanokra az árverést ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi október hó 5-ik napján délelőtt 10 órakor Almás-Kamarás községhez tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényzcikk 42-ik §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, 1900. évi április hó 30. napján.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Zubor,
törvényszéki bíró.

Aradi ipar- és népbank.

Ékszer-zálogosztály.

Árverési hirdetmény.

1900. évi szeptember hó 4-én d. e. 9 órakor az aradi ipar- és népbank zálogosztályában a következő számú és 1900. évi június hó végéig lejárt ékszer-, arany- és ezüst-tárgyak alapszabályunk 72. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett fognak elárvereztetni u. m.:

17741	18250	18398	18529	18855	18925	19641	19689	19710
19771	19846	19855	486	490	528	696	1024	1026
1110	1113	1253	1294	1305	1306	1399	1476	1555
1679	1687	1694	1864	1944	1954	1957	2000	2001
2018	2039	2100	2151	2372	2428	2440	2549	2762
2902	3057	3075	3154	3156	3219	3258	3380	3439
3529	3559	3616	3647	3706	3760	3778	3795	3826
3887	3888	3891	3989	4110	4117	4201	4262	4362
4411	4420	4452	4483	4549	4701	4723	4885	4900
4969	4981	5018	5152	5164	5269	5284	5341	5358
5360	5362	5365	5367	5384	5489	5494	5568	5598
5646	5647	5648	5649	5770	5810	5813	5828	5884
6005	6030	6043	6052	6100	6140	6186	6220	6228
6253	6328	6366	6390	6394	6414	6443	6449	6450
6451	6459	6460	6474	6499	9522	6558	6568	6569
6674	6744	6749	6807	6834	6836	6902	6909	6954
6963	6970	6975	6999	7029	7040	7044	7045	7049
7055	7062	7065	7070	7075	7078	7086	7090	7095
7117	7119	7148	7152	7201	7203	7231	7242	7251
7258	7259	7264	7291	7295	7347	7376	7546	7583
7857	és	8334,	mely	árverés-	hez	a	venni	szándékozók

Arad, 1900. évi augusztus hó 8-án.

Az igazgatóság.

3511—1900. tk. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A kisjenői kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kaufmann Sándor és csatlakozó tsa Turik György végrehajtónak, Turik Tanász végrehajtást szenvedő elleni 84 kor. 50 fillér, ugy 130 korona tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a kisjenői kir. járásbíróság területén lévő, Otlakán fekvő, az otlakai 38. sz. tjkvben AI. 8. r. 43. hrsz. a. foglalt beltelkes házra az árverést 1044 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt

ingatlan az 1900. évi szeptember hó 19-ik napján d. e. 11 órakor Otlaka községhez tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 104 kor. 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. törvényzcikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kisjenőn, 1900. évi jun. hó 30-ik napján.

A kisjenői kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság.

Tabajdy,
kir. itélő táblai bíró.

505—1900. gsz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi miniszterium 5790/900. eln. sz. intézvénye nyomán közhírré tesszük, hogy a miniszterium kiadásában „Utmutatás a must és bor okszerű kezelésére“ czimmal könyv jelent meg, a mely az okszerű pincze kezelésére vonatkozó hasznos ismereteket tartalmazza.

Ezen könyv a gazdasági, szőlészeti és borászati egyesületeknél, az állami vinczellé: iskoláknál és a szőlészeti és borászati felügyelőknél negyven (40) fillérért mindenki által megszerezhető.

A lelkészek és néptanítóknak ezen munka a földmívelésügyi miniszterium borászati osztályához intézendő kérelmére ingyen küldetik meg.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1900. évi augusztus hó 13-ik napján tartott üléséből.

Kiadta: **Vannay,**
aljegyző.

A női szépség emelésére, tökéletesítésére s fenntartására a legkiválóbb, teljesen ártalmatlan, vegyízt és zsírmertés készítmény a.....

Margit-Crème.

Rövid idő alatt szünteti szepit, májfolyót, pattanást, bőrtkát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kiszimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is üdöbajos arczszínt kölcsönöz.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamisítások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az anyemnek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és osakis oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nméltóságú m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Felelőseget osakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegykezleti állomás vizsgálatai bizonyították, higgyant, ólmoz nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy 1 frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., arczviz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vételnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, osakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak!

Kapható minden gyógyszertárban és illatszerkereskedésben.

**A nádasi körjegyzésnél
egy a jegyzői teendőkben jártas**

fiatal ember

600 korona évi fizetés, lakbér
és élelmezés mellett

azonnal alkalmazást nyerhet.

Ajánlatok alulirothoz inté-
zendők.

Nádas (Aradmegye), 1900.
augusztus hó 29-én.

2556

Jung, körjegyző.

Arad szab. kir. város kap. hiv.

12514—900. kh. sz.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város területén
sertésvész állapítván meg érte-
sitem a lakosságot, hogy a sertés-
vásárok tartása, a sertéseknek a
városból való kihajtása, valamint
a sertéseknek a városon keresztül
lábon való áthajtása betiltatott.

Aradon, 1900. évi augusztus hó
25-én.

Sarlot,
főkapitány.

Szöllős-Csigerél község előljáróitól.

1267—1900.

Árverési hirdetmény.

Alólirt községi előljáróság
részéről közhirre tétetik misze-
rint Szöllős-Csigerél község ha-
tárában 1900. évi augusztus
hó 2-án elfogott és bitangságba
helyezett egy drb. 9 éves pej
szőrü h. j. A/82. alig látható
bélyegü 140 koronára becsült
kancza ló Szöllős-Csigerél köz-
séghezánál 1900. év szeptem-
ber hó 21-én d. e. 9 órára ki-
tűzött határidőben nyilvános
árverésen becsáron felül, vagy
azon alól is készpénz fizetés
mellett el fog adatni.

Mely árverésre a venni szán-
deközők ezennel meghivatnak.

Szöllős-Csigerélen, 1900. évi
szeptember hó 1-én. 2572

Lunga Konstantin,
bíró.

Crisán,
jegyző.

Jegyzői teendőkben jártas

írnok kerestetik

40 korona havi fizetés, ágy-
nemű és mosáson kívül teljes
ellátás mellett. Az állás azon-
nal elfoglalható.

Szöllős-Csigerél, 1900. évi
szeptember hó 2-án.

Crisán,
jegyző.

2573

61—1900.

Hirdetmény.

A kedvezményes boritaladó
fizetésére igényt tartó szőlős gaz-
dák ezennel felhivatnak, miszerint
a házi fogyasztásra szánt bormeny-
nyiségüket az 1892. évi XV.
t.-cz.-re való hivatkozással f. évi
szeptember hó 15-ig a fogyasztási
adófelügyelő-égnél bejelentsék.

Arad, 1900. augusztus hó 17-én.

Varjassy Lajos,
tanácsnok.

Városi és megyei telefonsz. 65.

Városi és megyei telefonsz. 65.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű építető közönség szives
tudomására hozni, hogy az eddigi **Vollák és Weszely** cég-
től barátságos uton megváltam és a mai naptól fogva

VOLLÁK JÓZSEF

ács és k. kőműves mester cégem alatt önálló építészeti irodát tar-
tok fenn. — A nagyérdemű közönség eddigi bizalmáért köszö-
netet mondva, kérem azt továbbra is részemre fenntartani.

Tisztelettel

Vollák József

ács és k. kőműves mester — ARAD, Radnai-ut.

ALAPITTATOTT 1870.

ALAPITTATOTT 1870.

HÖNIG ANTAL és FIAI egyedüli vászon gyári főraktára

Arad és vidéke részére **ARADON**

Wadowsky Gusztáv

árúházában.

Uj nagy küldemény érkezett

Hönig Antal és Fiai

morva schönbergi gyárából

legjobb és legolcsóbban elősmert

vászon,

asztalnemű, kávésterítékek, törülközők
és zsebkendők; ugy

Schroll Benedek Fia

hirneves chiffon-gyártmányai, melyeket
eredeti gyári áron ajánl

Wadowsky Gusztáv

árúháza Aradon.

Folytonos újdonságok

selyem-, divat-, mosó-kelmék, fehér és
színes divat-barchettek.

Dús választék csipke-, szövet- és Tunnis-függönyökben.

Futó-, pamlag- és szalon-szőnyegek,
ágy- és asztalterítők minden kivitelben.

Levarrott

paplan és matraccok,

melyeket legolcsóbb árban ajánl

Wadowsky Gusztáv

árúháza Aradon.

Óriási raktár

férfi-divat cikkekben

u. m. i

ing, gallér, kézelő, nyakken-
dők, kész alsó-nadrágok vagy
méret után készítettnek, fe-
hér és színes zsebkendők, ha-
risnyák és esernyők.

Valódi Jäger-alsóruhák, valamint
kiházasítási kelengyék dus raktára. Összeál-
lítva 150 frttól 3000 frtig; mind a legjobb
anyagból készülnek, melyeket ajánl

Wadowsky Gusztáv

árúháza Aradon.

Kinglinen csodavászon 1 vég 23 méter $\frac{3}{4}$ 6.50 frt.

1 vég pamutvászon 6 lepedőre 1 vég 14 mt. 155 cm. sz. 8.50 frt.

1 vég 14 mt. 168 cm. sz. 9.50 „